

Valsts darba inspekcija

2025. gada darbības pārskats

RĪGA
2026

Satura

	lpp.
Saīsinājumi un abreviatūras.....	3
1. Pamatinformācija par Valsts darba inspekciju.....	4
1.1. Juridiskais statuss.....	4
1.2. Kompetences jomas, funkcija un uzdevumi.....	4
1.3. Darbības virzieni un mērķi, īstenošanā budžeta programma.....	4
1.4. Darbības prioritātes 2025. gadā.....	5
1.4.1. Neregistrētās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošana.....	5
1.4.2. Uz Latviju nosūtīto darbinieku uzraudzība.....	9
1.4.3. Letālo nelaimes gadījumu darbā un to nelaimes gadījumu darbā, kuru rezultātā cietušajam radušies smagi veselības traucējumi, skaita samazināšana - tematiskās pārbaudes un mērķpārbaude darba aizsardzībā.....	10
1.4.4. Eiropas Sociāla fonda Plus projekta īstenošanas rezultāti.....	13
1.5. Padotībā esošās iestādes.....	13
2. Valsts darba inspekcijas finanšu resursi un darbības rezultāti.....	14
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	14
2.2. Budžeta programmas rezultātīvo rādītāju izpildes analīze.....	15
2.3. Eiropas informatīvā kampaņa.....	16
2.4. Valsts darba inspekcijas darbības rezultāti un sniegtie publiskie pakalpojumi.....	16
2.4.1. Darba devēju pārbaudes.....	16
2.4.2. Iesniegumu izskatīšana.....	21
2.4.3. 2025. gadā darbā notikušo nelaimes gadījumu analīze.....	23
2.4.4. 2025. gadā sagatavoto darba vietas higiēnisko raksturojumu un pirmreizēji apstiprināto arodslimību analīze.....	28
2.4.5. Valsts darba inspekcijas dalība Eiropas Savienības informācijas sistēmās.....	28
2.4.6. Konsultāciju sniegšana un sociālo dialogu organizēšana.....	29
2.4.7. Rūpniecisko avāriju riska uzņēmumu uzraudzība.....	30
2.4.8. Streiku norises uzraudzība.....	30
2.4.9. Pakalpojumu vides pilnveide.....	31
2.5. Valsts darba inspekcijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai.....	31
2.5.1. Iekšējā kontrole.....	31
2.5.2. Strukturālās reformas.....	32
3. Personāls.....	32
3.1. Informācija par personālu.....	32
3.2. Nodarbināto apmācība.....	33
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	34
4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.....	34
4.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	35
5. Plāni 2026. gadam.....	35

<i>1. pielikums:</i> Valsts darba inspekcijas pārskats - analīze par notikušajiem nelaimes gadījumiem darbā 2025. gadā.....	37
---	----

Saīsinājumi un abreviatūras

Aģentūra - Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra
Arodārstu komisija - VSIA "Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas" Aroda un radiācijas medicīnas centra ārstu komisija arodslimībās
CIRCABC - zināšanu apmaiņas sistēma (*Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens*)
Darba inspekcija - Valsts darba inspekcija
DVHR - darba vietas higiēniskais raksturojums
EEZ - Eiropas Ekonomikas zona
ELA - Eiropas darba iestāde
ES - Eiropas Savienība
ESF+ - Eiropas Sociālais fonds Plus
IMI - Iekšējā tirgus informācijas sistēma (*Internal Market Information System*)
Kampaņa - Eiropas Savienības sabiedrības informēšanas kampaņa
KNAB - Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
Kontaktpunkts - Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras nacionālais kontaktpunkts
KSS - zināšanu apmaiņas vietne (*Knowledge Sharing Site*)
LBAS - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
LDDK - Latvijas Darba devēju konfederācija
LM - Labklājības ministrija
MK - Ministru kabinets
NDPS - uz Latviju nosūtāmo darbinieku paziņošanas sistēma
OiRA - tiešsaistes darba vides risku interaktīvas novērtēšanas rīks (*Online interactive Risk Assessment*)
OVP - obligātā veselības pārbaude
RVDI - reģionālā Valsts darba inspekcija
SLIC - Vecāko darba inspektoru komiteja (*Senior Labour Inspectors Committee*)
VID - Valsts ieņēmumu dienests
VIRSIS - Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēma
VRS - Valsts robežsardze

1. Pamatinformācija par Valsts darba inspekciju

1.1. Juridiskais statuss

Valsts darba inspekcija (Darba inspekcija) ir labklājības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Darba inspekcijas uzraudzībai un kontrolei ir pakļauti darba devēji, komersanti, to pilnvarotas personas un uzņēmumi, būvobjekti, tajā skaitā privātpersonai piederošie būvobjekti būvdarbu laikā, kā arī darba vietas un darba aprīkojums.

Darba inspekcijas juridisko statusu, funkciju un uzdevumus nosaka 2008. gada 19. jūnijā pieņemtais Valsts darba inspekcijas likums, kas stājās spēkā 2008. gada 10. jūlijā.

1.2. Kompetences jomas, funkcija un uzdevumi

Darba inspekcijas funkcija ir nodrošināt efektīvu valsts politikas īstenošanu, uzraudzību un kontroli darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā. Realizējot minēto funkciju, Darba inspekcija pilda šādus uzdevumus:

1. uzrauga un kontrolē darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu;
2. kontrolē, kā darba devēji un darbinieki savstarpēji pilda darba līgumos un darba koplīgumos noteiktos pienākumus, un veic pasākumus, lai sekmētu domstarpību novēršanu starp darba devēju un darbiniekiem;
3. veicina sociālo dialogu un sniedz darba devējiem un darbiniekiem bezmaksas konsultācijas par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām;
4. analizē darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumus, lai sniegtu priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidošanai;
5. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veic nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanu un vienotu reģistrāciju, kā arī piedalās arodsaslimšanas gadījumu izmeklēšanā;
6. kontrolē darba vietās esošo darba aprīkojumu, kā arī personāla individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu, veselībai kaitīgo un bīstamo vielu izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
7. sniedz Labklājības ministrijas (LM) kompetento institūciju darba aizsardzības jautājumos izvērtēšanas komisijai informāciju par kompetento institūciju un speciālistu darbību darba aizsardzības jomā Darba inspekcijas uzraudzībai un kontrolei pakļautajos objektos;
8. nodrošina Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras (Aģentūra) nacionālā kontaktpunkta (Kontaktpunkts) darbību.

1.3. Darbības virzieni un mērķi, īstenošanā budžeta programma

Darba inspekcijas galvenie darbības virzieni ir:

- ✓ darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomas efektīva inspicēšana un kontrole, atbilstības nodrošināšana;
- ✓ pakalpojumu sniegšana un attīstība, t.sk., sabiedrības informēšana par aktuāliem darba tiesību un darba aizsardzības jautājumiem.

Darba inspekcijas darbības mērķi ir:

1. efektīvs un preventīvs uzņēmumu pārbaūžu un atbilstības nodrošināšanas process;
2. klientorientēta konsultēšana, pieejamu un ērtu Darba inspekcijas pakalpojumu nodrošināšana;
3. mērķtiecīga sabiedrības informēšana;
4. Darba inspekcijas cilvēkresursu attīstība un iekšējo procesu modernizācija un pilnveide.

Darba inspekcija īsteno valsts budžeta programmas „Darba apstākļu uzlabošana” (21.00.00) apakšprogrammu „Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība” (21.01.00), kuras mērķis ir realizēt darba tiesisko attiecību, t.sk., neregistrētās nodarbinātības mazināšanas un darba aizsardzības politiku, kas vērsta uz kvalitatīvu darba vietu veidošanu un drošu un veselībai

nekaitīgu darba vidi nodarbinātajiem, kā arī nodrošināt minēto jomu regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanas uzraudzību un kontroli.

Valsts budžeta apakšprogrammas „Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība” (21.01.00) galvenie sasniegtie rezultāti ir:

- ✓ sekmēta darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu ievērošana, t.sk., mazināta neregistrētā nodarbinātība;
- ✓ izglītota sabiedrība, lai preventīvi novērstu normatīvo aktu prasību neievērošanu;
- ✓ Darba inspekcijas efektīva un klientorientēta darbība;
- ✓ konkurētspējīga atalgojuma un darba vides labbūtības nodrošināšana Darba inspekcijas darbiniekiem, lai mazinātu darbinieku mainību un sekmētu pakalpojuma kvalitātes paaugstināšanu.

1.4. Darbības prioritātes 2025. gadā

Darba inspekcijas darbības plānošanas pamatā ir prioritāšu princips. Prioritātes tiek noteiktas, balstoties aktuālās situācijas analīzē par darba tiesību un darba aizsardzības jomu, kā arī, ņemot vērā Eiropas Savienības (ES) politikas plānošanas dokumentus (ES stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā 2021. - 2027. gadam, Vecāko darba inspektoru komitejas (SLIC) darbības programmu), nacionālos politikas plānošanas dokumentus (Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam (NAP 2027), Darba aizsardzības jomas attīstības plānu 2024. - 2027. gadam, Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021. - 2027. gadam), Vadlīnijas par „Konsultē vispirms” principa piemērošanu valsts iestāžu darbā un Darba inspekcijas rīcībā esošos resursus.

2025. gadā par Darba inspekcijas prioritātēm tika noteiktas:

- ✓ neregistrētās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošana, veicot pārbaudes uzņēmumos, kuru saimnieciskajā darbībā ir paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks, kā arī trešo valstu pilsoņu nodarbinātības uzraudzība;
- ✓ letālo nelaimes gadījumu darbā un to nelaimes gadījumu darbā, kuru rezultātā cietušajam radušies smagi veselības traucējumi, skaita samazināšana;
- ✓ Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) projekta “Valsts Darba inspekcijas veikspējas stiprināšana un pakalpojumu modernizēšana” īstenošana.

„Konsultē vispirms” principa realizēšana praksē 2025. gadā, tāpat kā iepriekš, bija Darba inspekcijas horizontālā prioritāte, kas caurvija pilnīgi visas Darba inspekcijas darbības jomas - gan pārbaudot uzņēmumus, gan veicot sabiedrības informēšanas un izglītošanas darbu.

1.4.1. Neregistrētās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošana

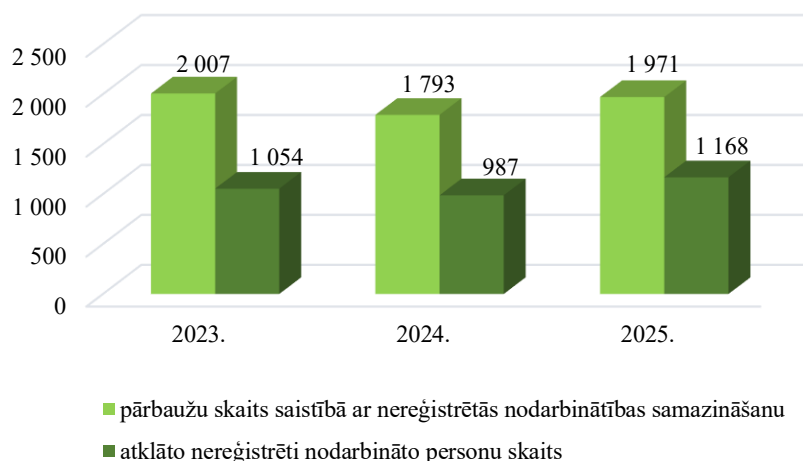
2025. gadā, tāpat kā iepriekš, neregistrētās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošana bija viena no Darba inspekcijas prioritātēm, lai turpinātu ēnu ekonomikas apkarošanu un godīgas konkurences nodrošināšanu iestādes kompetences ietvaros. Darba inspekcijas galvenie darbības virzieni prioritātes īstenošanai ir:

- ✓ efektīvu kontroles pasākumu realizācija neregistrētās nodarbinātības samazināšanai, t. sk. tematiskās pārbaudes un citas mērķpārbaudes;
- ✓ sadarbība un informācijas apmaiņa ar citām valsts un pašvaldību iestādēm, īpašu uzmanību pievēršot trešo valstu pilsoņu nodarbinātības uzraudzībai;
- ✓ sabiedrības informēšana un komunikācija par neregistrētās nodarbinātības negatīvajām sekām.

2025. gadā Darba inspekcijas amatpersonas veica 1 971 pārbaudi (plānots - 1 850) neregistrētās nodarbinātības samazināšanai, no kurām 43 % bija rezultatīvas¹. Tas nozīmē, ka gandrīz katrā otrajā pārbaudē tika konstatētas personas, ar kurām nebija noslēgts rakstveida darba līgums un/vai kuras darba devējs nebija reģistrējis Valsts ieņēmumu dienestā (VID) kā darba ņēmējus.

Darba inspekcijas amatpersonas pārbauda uzņēmumu atkārtoti, ja pirmajā pārbaudes reizē neregistrēti nodarbinātas personas netiek atklātas, taču, izvērtējot situāciju uzņēmumā kopumā, rodas pamatotas aizdomas, ka darba devējs varētu savus darbiniekus nodarbināt neregistrēti, kā arī gadījumos, kad uzņēmumā pirmās pārbaudes laikā tiek konstatētas neregistrēti nodarbinātas personas un pastāv pamatotas aizdomas, ka darba devējs varētu turpināt neregistrētu nodarbināšanu. 2025. gadā tika veiktas 449 atkārtotas pārbaudes, kas veido 23 % no visām veiktajām pārbaudēm neregistrētās nodarbinātības samazināšanai.

2025. gadā tika konstatētas 1 168 neregistrēti nodarbinātas personas (skat. 1. grafiku), no tām 539 personas bez rakstveidā noslēgta darba līguma un bez reģistrēšanas VID, 468 personas ar rakstveidā noslēgtu darba līgumu, bet neregistrētas VID, un 161 persona bez rakstveidā noslēgta darba līguma, bet reģistrēta VID. 2025. gadā 39 % no visām Darba inspekcijas atklātajām neregistrēti nodarbinātajām personām tika legalizētas. Tas nozīmē, ka darba devējs noslēdza darba līgumu un/vai reģistrēja darbinieku VID kā darba ņēmēju.

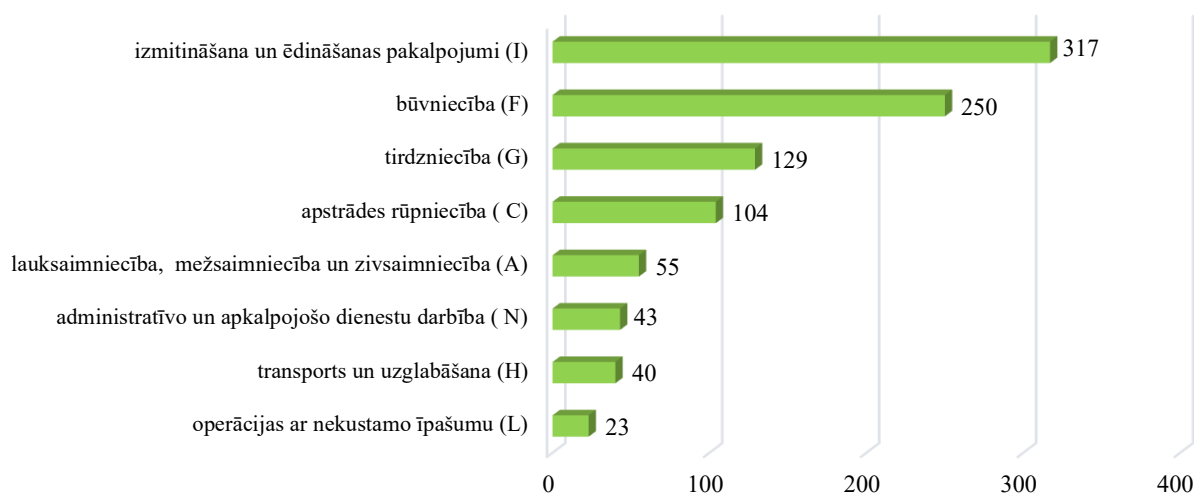

1. grafiks: Uzņēmumu pārbažu skaita un atklāto neregistrēti nodarbināto personu skaita dinamika (2023. - 2025.)

Konstatējot nodarbināšanu bez rakstveidā noslēgta darba līguma un/vai reģistrēšanas VID, tika piemērots 881 administratīvais naudas sods 424 030 *euro* apmērā.

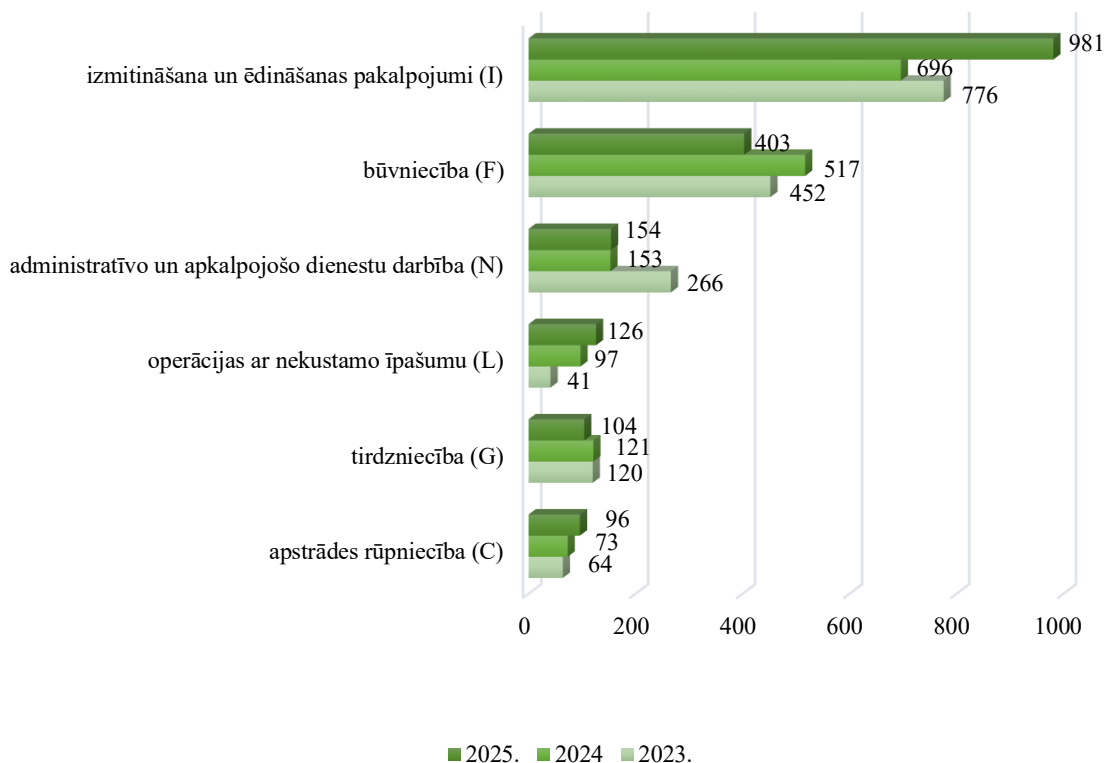
Analizējot atklātos neregistrētās nodarbinātības gadījumus konkrētās tautsaimniecības nozarēs, jāsecina, ka pēdējos desmit gados vislielākais neregistrēti nodarbināto personu skaits tika atklāts būvniecībā, bet 2025. gadā visvairāk neregistrēti nodarbinātu personu tika konstatēts izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu jeb viesmīlības nozarē (skat. 2. grafiku).

¹ Par rezultatīvu pārbaudi uzskatāma tā, kuras rezultātā uzņēmumā ir atklātas neregistrēti nodarbinātas personas, t. i., personas, ar kurām nav noslēgts rakstveida darba līgums un/vai kuras darba devējs nav deklarējis VID kā darba ņēmējus.

2. grafiks: Nozares², kurās Darba inspekcija 2025. gadā atklājusi lielāko neregistrēti nodarbināto personu skaitu

Tāpat kā iepriekšējos divos gados, arī 2025. gadā lielākais neregistrēti nodarbināto personu skaits uz 100 000 nozarē strādājošajiem tika atklāts viesmīlības nozarē (skat. 3. grafiku).

3. grafiks: Atklāto neregistrēti nodarbināto personu skaits uz 100 000 nozarē strādājošajiem dinamika (2023. - 2025.)

Viesmīlības nozarē atklāto neregistrēti nodarbināto personu skaits pēdējo trīs gadu laikā ir pieaudzis par 42 % (2023 - 224; 2024 - 218; 2025 - 317) un 2025. gadā veidoja gandrīz trešo daļu

² Nozares atbilstoši Saimniecisko darbību statistiskajai klasifikācijai Eiropas kopienā (NACE 2. redakcija)

jeb 27 % no kopējā Darba inspekcijas konstatēto neregistrēti nodarbināto personu skaita. Tas skaidrojams ar to, ka viesmīlības nozare pakāpeniski atgūstas pēc Covid-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumu radītajām sekām un ir augoša nozare arī nodarbināto skaita aspektā, salīdzinot ar 2023. gadu, nodarbināto skaits viesmīlībā ir pieaudzis par 11 % (2023 - 29 000; 2024 - 31 300; 2025 - 32 300). Viesmīlība ir augsta neregistrētās nodarbināšanas riska nozare, jo tai ir raksturīga sezonālitate, kas, savukārt, veicina īslaicīgu neregistrētu darba attiecību praktizēšanu, nozarē ierasti tiek nodarbināti daudz gados jaunu cilvēku un ārvalstnieku, kas labi nepārzina savas tiesības. Neregistrēti nodarbināti ārvalstnieki 2025. gadā veidoja gandrīz trešo daļu (97) no visām viesmīlības nozarē atklātajām neregistrēti nodarbinātajām personām. Tāpēc viesmīlības nozare pašlaik arī ir pastāvīgā Darba inspekcijas uzmanības fokusā, lai veicinātu darba devēju un darba ņēmēju izpratni par savām tiesībām un pienākumiem un kontrolētu normatīvo aktu prasību ievērošanu.

2025. gadā tika organizēta mērķpārbaude viesmīlības nozares uzņēmumos, kuras mērķis bija pārbaudīt darba tiesisko attiecību noformēšanu un atbilstību normatīvo aktu prasībām. Mērķpārbaudes laikā tika veiktas 228 pārbaudes (plānots 220), konstatēti 253 pārkāpumi, kuru novēršanai izdots 41 rīkojums un piemēroti 90 administratīvie sodi. Pārbaūžu laikā tika atklāta 81 neregistrēti nodarbināta persona, kas, salīdzinot ar 2024. gada tematiskās pārbaudes rezultātiem, ir par 53 % vairāk. Biežāk konstatētie pārkāpumi arī bija saistīti ar neregistrētu nodarbināšanu (darba līgumu rakstveida formas neievērošanu un savlaicīgu ziņu nesniegšanu VID), kā arī nepilnībām darba līgumu saturā, darba laika uzskaitē, summētā darba laika organizēšanā, darba samaksas izmaksā un virsstundu uzskaitē.

Mērķpārbaudes ietvaros pastiprināta uzmanība tika pievērsta darbavietām, kam raksturīga īslaicīga, sezonāla nodarbinātība, piemēram, festivāliem, publiskiem pasākumiem u.tml., kurās darba devēji nereti izmanto elastīgas nodarbinātības formas, kas palielina neregistrētās nodarbinātības un citu darba tiesisko attiecību pārkāpumu risku.

Darba inspekcija praksē pārliecinās, ka, pieaugot ārvalstnieku, t.sk. trešo valstu pilsoņu, nodarbināšanas apjomam, pieaug arī atklāto neregistrēti nodarbināto ārvalstnieku skaits - 2025. gadā tas, salīdzinot ar 2024. gadu, ir dubultojies (2024 - 74; 2025 - 152). Darba inspekcijas prakse rāda, ka viena no efektīvākajām neregistrētas nodarbinātības apkarošanas pieejām ir cieša un mērķtiecīga sadarbība starp dažādām valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī citu ES valstu kompetentajām iestādēm, kas ietver gan informācijas apmaiņu, gan kopīgu pārbaūžu veikšanu uzņēmumos, ko apstiprina arī 2025. gada 16. decembrī valdībā atbalstītais Iekšlietu ministrijas informatīvais ziņojums par trešo valstu pilsoņu uzturēšanās regulējuma pilnveidi, kas paredz trešo valstu pilsoņu iecelšanas un uzturēšanās kontroles pilnveidošanu. Tāpēc Darba inspekcija arī 2025. gadā turpināja ļoti veiksmīgo sadarbību ar Valsts robežsardzi (VRS) - kopā veiktas 55 pārbaudes saistībā ar neregistrēto nodarbinātību, kurās konstatētas 28 neregistrēti nodarbinātas personas. Divas reizes gadā tiek organizēta tikšanās Darba inspekcijas un VRS pārstāvjiem, kuru laikā tiek pārrunāti darba rezultāti un jaunākas tendences, kā arī izskatīti priekšlikumi sadarbības uzlabošanai.

Būtiski ir atzīmēt tendenci, kas vērojama lauksaimniecībā (augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības (A01)), kurā pēdējos gados redzams stabils atklāto neregistrēti nodarbināto personu skaita samazinājums, kas 2025. gadā salīdzinājumā ar 2022. gadu ir samazinājies vairāk nekā četras reizes (2022 - 91; 2023 - 65; 2024 - 37; 2025 - 20). Darba inspekcijas ieskatā būtiskais samazinājums ir skaidrojams ar sociālo nosacījumu sistēmu, kas paredz saikni starp atbalsta maksājumu saņemšanu un normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu, t.sk. darba tiesību un darba aizsardzības jomā. Sociālo nosacījumu sistēma attiecas uz lauksaimniekiem - darba devējiem, kuri saņem tiešos maksājumus vai ikgadējo agrovīdes atbalstu. Gadījumos, kad tiek konstatētas neatbilstības noteiktajām prasībām, piemēro atbalsta maksājumu samazinājumu, tādējādi veicinot darba tiesību un darba aizsardzības prasību ievērošanu nozarē.

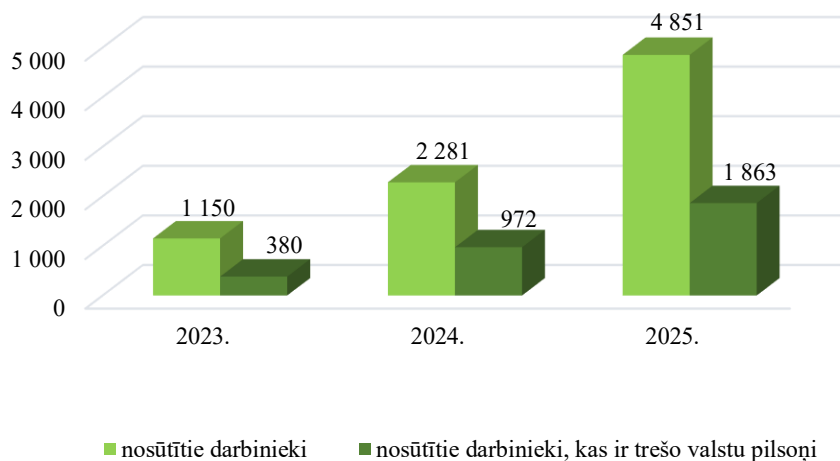
Darba inspekcija arī 2025. gadā turpināja līdzdarboties Eiropas un nacionālā līmeņa pasākumos neregistrētās nodarbinātības samazināšanas jomā, lai pilnveidotu prasmes un zināšanas un gūtu starptautisku pieredzi.

Lielu ieguldījumu neregistrētās nodarbinātības samazināšanas jomā sniedz Eiropas Darba iestāde (ELA). ELA pamatuzdevums ir palīdzēt uzlabot sadarbību starp ES dalībvalstīm, sniegt atbalstu pārrobežu sadarbībai neregistrētās nodarbinātības un darbinieku nosūtīšanas jautājumos, kā arī koordinēt kopīgas pārbaudes saistībā ar darbaspēka pārrobežu mobilitāti. Darba inspekcija 2025. gadā aktīvi iesaistījās ELA organizētajos pasākumos inspekciju kapacitātes celšanā, dažāda veida mācību semināros, pieredzes apmaiņas braucienos un pārrobežu apmācībās, galvenokārt, par pārrobežu sadarbību un nosūtīto darbinieku kontroles uzraudzības jautājumiem. Pieredzes apmaiņas brauciena laikā Lietuvā Darba inspekcijas pārstāvji piedalījās uzņēmumu inspicēšanā, lai iepazītos ar pārbaudes metodēm un gūtu vērtīgas atziņas, savukārt Slovākijā piedalījās analītiskā sanāksmē par darbaspēka ekspluatāciju. Latvijā uzņēma kolēģus no Vācijas, Lietuvas un Igaunijas, lai parādītu Latvijas Darba inspekcijas veikto pārbaudes procesu un metodes.

1.4.2. Uz Latviju nosūtīto darbinieku uzraudzība

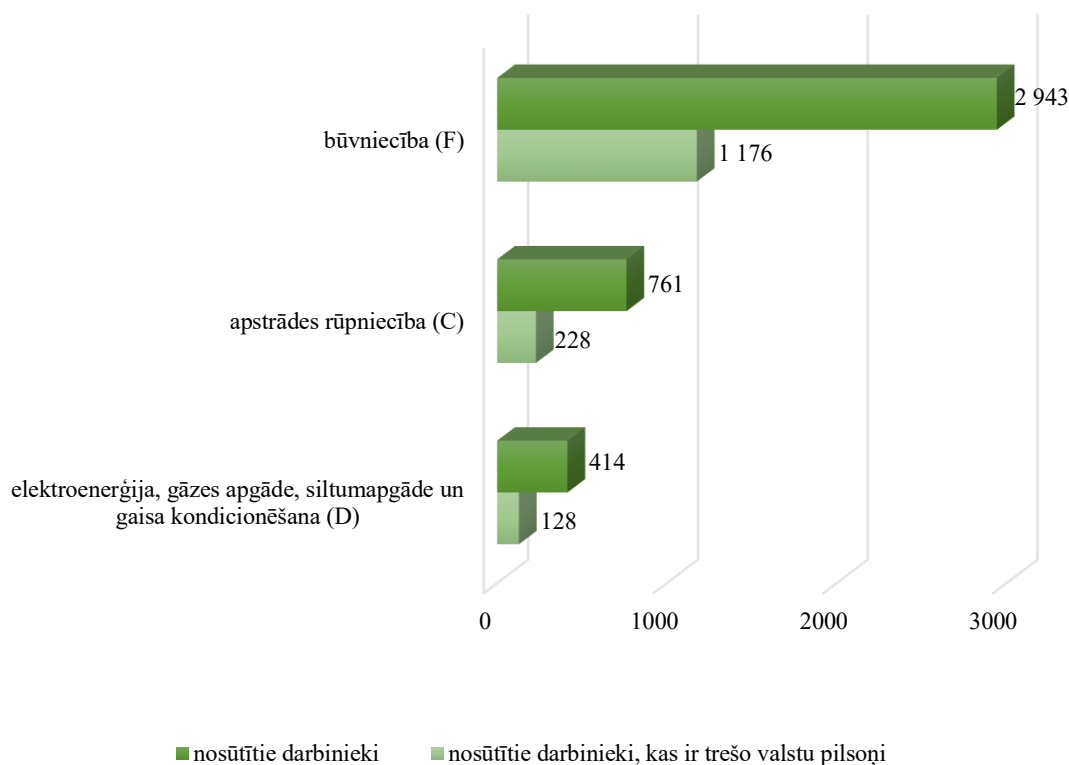
Saskaņā ar Darba likuma 14.¹ panta otrajā daļā noteikto citas ES dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valsts darba devējam, kas nosūta darbinieku veikt darbu Latvijā, ir pienākums pirms darbinieka nosūtīšanas elektroniski valsts valodā par to informēt Darba inspekciju, norādot Darba likumā 14. pantā obligāti noteikto informāciju. Darba devējiem vai viņu pārstāvjiem ērti, ātri un jebkurā laikā tas ir izdarāms uz Latviju nosūtāmo darbinieku paziņošanas sistēmā (NDPS) jeb “postinga sistēmā”, izmantojot saiti <https://posting.vdi.gov.lv/lv/>.

2025. gadā Darba inspekcijai tika paziņots par 4 851 nosūtīto darbinieku, t. sk. 1 863 trešo valstu pilsoņiem jeb 38 % no visiem nosūtītajiem darbiniekiem (skat. 4. grafiku). Analizējot uz Latviju nosūtīto darbinieku skaita izmaiņu tendences, secināms, ka no 2023. gada nosūtīto darbinieku skaits ir pieaudzis vairāk nekā četras reizes, bet nosūtīto trešo valstu pilsoņu skaits gandrīz piekārsies, kas liecina par trešo valstu pilsoņu arvien nozīmīgāku īpatsvaru kopējā nosūtīto darbinieku struktūrā.

4. grafiks: Uz Latviju nosūtītie darbinieki (2023. - 2025.)

Visvairāk par nosūtītajiem darbiniekiem tika paziņots būvniecībā - 2 943 nosūtītie darbinieki jeb 61% no visiem nosūtītajiem darbiniekiem (t. sk. 1 176 trešo valstu pilsoņi jeb 24 % no visiem nosūtītajiem darbiniekiem) (skat. 5. grafiku).

5. grafiks: Nozares, kurās 2025. gadā NDPS visvairāk paziņots par nosūtītajiem darbiniekiem

2025. gadā Darba inspekcija organizēja tematisko pārbaudi par darbinieku nosūtīšanu darbam Latvijā, lai izvērtētu normatīvo aktu prasību ievērošanu attiecībā uz nosūtīto darbinieku nodarbinātību un informācijas sniegšanu Darba inspekcijai. Tematiskās pārbaudes laikā tika veiktas 143 pārbaudes (plānots 120), kuru laikā tika aptaujāts 161 uz Latviju nosūtītais darbinieks, noskaidrojot viņu nodarbinātības nosacījumus un izskaidrojot tiesības uz drošiem un taisnīgiem darba apstākļiem.

Tematiskās pārbaudes laikā tika konstatēti apstākļi, kas apgrūtina efektīvu uzraudzību, tostarp sarežģītas sadarbības un apakšuzņēmēju ķēdes, nepilnīgi vai neprecīzi sniegta informācija par nodarbinātājiem, piemēram, darba veikšanas periodu Latvijā, kā arī darba devēju un pakalpojumu saņēmēju nepietiekama izpratne par normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem saistībā ar darbinieku nosūtīšanu darbam Latvijā. Par informācijas nesniegšanu Darba inspekcijai par nosūtītajiem darbiniekiem pirms darba uzsākšanas tika piemēroti 14 administratīvie sodi.

Konstatētie pārkāpumi un nepilnības norāda uz nepieciešamību turpināt darba devēju un pakalpojumu saņēmēju informēšanu par normatīvo aktu prasībām, kā arī pilnveidot sadarbību starp šīm abām iesaistītajām pusēm, lai sekmētu normatīvo aktu prasību ievērošanu darbinieku nosūtīšanas jomā.

1.4.3. Letālo nelaimes gadījumu darbā un to nelaimes gadījumu darbā, kuru rezultātā cietušajam radušies smagi veselības traucējumi, skaita samazināšana - tematiskās pārbaudes un mērķpārbaude darba aizsardzībā

Letālo nelaimes gadījumu darbā un to nelaimes gadījumu darbā, kuru rezultātā cietušajam radušies smagi veselības traucējumi, skaita samazināšana ir Darba inspekcijas prioritāte, kuras īstenošanas ietvaros 2025. gadā tika organizētas trīs tematiskās pārbaudes un viena mērķpārbaude

darba aizsardzībā, kopā veikts 2 441 preventīvs apsekojums³, kā arī organizēti semināri, konferences un citi sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi (plašāk skat. 1.4.4., 2.2., 2.3., 2.4.5. un 4. nodaļu).

Tematisko pārbaūžu un mērķpārbaudes laikā tika veiktas uzņēmumu pārbaudes ar pamatmērķi:

- ✓ uzņēmumā esošo darba apstākļu atbilstības darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām izvērtēšana;
- ✓ darba devēju faktiski paveiktā izvērtēšana drošas darba vides izveidē, īpašu uzmanību pievēršot uzņēmumiem, kuros jau ir noticis nelaimes gadījums darbā;
- ✓ darba devēju uzmanības aktualizēšana un pievēršana darba aizsardzības jautājumiem;
- ✓ arodslimību un nelaimes gadījumu darbā risku mazināšana.

Tematiskā pārbaude par darba aprīkojuma lietošanu kokapstrādes un pārtikas ražošanas uzņēmumos

2025. gadā tika organizēta tematiskā pārbaude kokapstrādes un pārtikas produktu ražošanas uzņēmumos ar mērķi - izvērtēt darba aprīkojuma drošu lietošanu, īpašu uzmanību pievēršot nodarbināto apmācībai, darba aprīkojuma tehniskajam un drošības stāvoklim un individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanai. Tematiskās pārbaudes laikā tika veiktas 213 pārbaudes (plānots 200), konstatēti 640 pārkāpumi, kuru novēršanai izdoti 120 rīkojumi, piemēroti pieci administratīvie sodi, kā arī izdoti astoņi brīdinājumi par iekārtu darbības apturēšanu, konstatējot darba aprīkojuma nedrošu lietošanu, kas apdraud nodarbināto drošību un veselību, kā piemēram, darba aprīkojuma kustīgās daļas neaprikošana ar aizsargiem vai citām drošības ierīcēm, lai novērstu piekļūšanu bīstamajām zonām vai apturētu bīstamo daļu kustību pirms bīstamās zonas sasniegšanas.

Tematiskās pārbaudes rezultāti liecina, ka katrā otrajā pārbaudē tika konstatēti pārkāpumi, kas saistīti ar darba aprīkojuma tehnisko drošību, darba vides risku novērtēšanu, drošības zīmju un signālrkrāsojuma neesamību, individuālo aizsardzības līdzekļu nodrošināšanu un lietošanas kontroli, pirmās palīdzības aprīkojuma nodrošināšanu, kā arī darba vides faktoru - trokšņa, putekļu un ķīmisko vielu - novērtēšanu. No pārbaūžu rezultātiem varam secināt, ka lielā daļā kokapstrādes un pārtikas ražošanas uzņēmumos tiek lietots darba aprīkojums, kas ir nedrošs darba veikšanai, nodarbinātie nav attiecīgi instruēti par drošām darba metodēm, kas var veicināt smagu seku iestāšanos, kā arī ir trūkumi darba aizsardzības sistēmas organizēšanā.

Tematiskā pārbaude būvniecībā

2025. gadā tika organizēta tematiskā pārbaude būvniecībā, kuras mērķis bija izvērtēt un veicināt darba aizsardzības prasību ievērošanu. Tās laikā tika veikta 241 pārbaude (plānots 220), konstatēti 274 pārkāpumi, kuru novēršanai izdoti 60 rīkojumi, piemēroti deviņi administratīvie sodi, kā arī 18 gadījumos apturēti būvdarbi vai izdots brīdinājums par būvdarbu apturēšanu, konstatējot tiešus draudus nodarbināto drošībai un veselībai, kā piemēram, nepietiekamu bīstamo zonu norobežošana, neatbilstoši uzstādītas un nokomplektētas sastatnes, nedroša darbu veikšana augstumā, kā arī darbs tranšejās un būvbedrēs bez atbilstoši nostiprinātām sānu malām, nenovēršot grunts nogrūvuma risku.

Pārbaudēs biežāk konstatētie pārkāpumi bija saistīti ar nedrošu darbu veikšanu augstumā, neatbilstoši uzstādītām un ekspluatētām sastatnēm, nepietiekamu bīstamo zonu norobežošanu, individuālo aizsardzības līdzekļu nelietošanu, kā arī nepilnībām nodarbināto apmācībā, instruēšanā un darba vides risku novērtēšanā.

³ Preventīvo apsekojumu skaitā tiek iekļautas juridisku/fizisku personu preventīvas pārbaudes; apsekojumi uzņēmumos, kuros jau iepriekš ir konstatēti pārkāpumi; apsekojumi pēc darba devēja sagatavotā Akta par nelaimes gadījumu darbā izskatīšanas; apsekojumi uzņēmumos, kas iepriekš apturēti vai brīdināti par apturēšanu; apsekojumi rūpniecisko avāriju riska uzņēmumos; apsekojumi tematisko pārbaūžu ietvaros; apsekojumi bīstamo nozaru uzņēmumos.

Tematiskās pārbaudes rezultāti liecina, ka situācija būvniecībā salīdzinājumā ar 2024. gadu nav būtiski mainījusies, ko apliecina konstatēto pārkāpumu skaita dinamika.

Situācija kopumā liecina par nepietiekami augstu darba kultūras un sociālās atbildības līmeni. Nereti drošības prasību ievērošana tiek uzverta kā formāla prasība, nevis būtisks priekšnoteikums droša darba veikšanai. Jāatzīmē, ka droša darba vide un droša darba kultūra sākas ar darba devēja piemēru, darbinieku apmācību un sagatavošanu darbam, drošu darba metožu izvēli un nepieciešamo kolektīvo un individuālo aizsardzības līdzekļu nodrošinājumu, savukārt darbiniekiem ir pienākums ievērot drošas darba metodes un lietot izsniegtos aizsardzības līdzekļus. Praksē pārkāpumus pieļauj abas puses un tas būvniecības nozarē ļoti ievērojami palielina nelaimes gadījumu risku.

Nemot vērā nozares specifiku un augsto nelaimes gadījumu risku, būtiska nozīme ir preventīvajiem pasākumiem nodarbināto un darba devēju izglītošanā un apmācībā, kā arī būvniecības procesā iesaistīto pušu sadarbībai drošas darba vides nodrošināšanā.

Tematiskā pārbaude uzņēmumos par pakrišanas un paklupšanas riskiem

2025. gadā Darba inspekcijas organizētās kampaņas “Esi drošs, ka darbs ir drošs” ietvaros tika organizēta gan informatīvā komunikācijas kampaņa “Krist nav forši, nekrīti”, lai veicinātu darba devēju un nodarbināto izpratni par paklupšanas un pakrišanas riskiem un to novēršanas un mazināšanas iespējām, gan veikta tematiskā pārbaude uzņēmumos par pakrišanas un paklupšanas riskiem, jo nelaimes gadījumus darbā ļoti bieži izraisa tieši pakrišana un paklupšana, kas sākotnēji var šķist maznozīmīga, taču nereti var izraisīt nopietnus veselības traucējumus.

Tematiskās pārbaudes laikā tika veiktas 208 pārbaudes (plānots 190), konstatēti 425 pārkāpumi, kuru novēršanai izdoti 97 rīkojumi un piemēroti četri administratīvie sodi. Konstatētie pārkāpumi bija saistīti ar nedrošu darba vietu un pārvietošanās ceļu uzturēšanas kārtību, drošības zīmju un signālrkrāsojuma neesamību vai neatbilstošu izvietojumu, nepilnībām darba vides risku novērtēšanā neizvērtējot paklupšanas/pakrišanas risku, nodarbināto apmācībā un instruēšanā, pirmās palīdzības aptieciņu nodrošināšanā un uzturēšanā, kā arī individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanā.

Novērojumi pārbaudēs liecina, ka darba devēji kopumā bija atsaucīgi un ieinteresēti novērst konstatētos trūkumus, tāpēc daļa pārkāpumu tika novērsti jau pārbaužu laikā. Vienlaikus tematiskās pārbaudes rezultāti apliecina, ka paklupšanas un pakrišanas risku bīstamība darba vietās joprojām netiek pietiekami novērtēta, lai gan to novēršanai bieži vien nepieciešami salīdzinoši vienkārši organizatoriski un tehniski pasākumi.

Mērķpārbaude jaunos un nekad nepārbaudītajos uzņēmumos

2025. gadā tika organizēta mērķpārbaude jaundibinātajos uzņēmumos un Darba inspekcijas nekad nepārbaudītajos uzņēmumos, kuras mērķis bija darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaude. Mērķpārbaudes ietvaros kopumā tika veiktas 272 uzņēmumu pārbaudes (plānots 250), konstatēti 685 pārkāpumi, kuru novēršanai izdoti 135 rīkojumi un piemēroti 13 administratīvie sodi, kā arī plaši tika piemērots princips “konsultē vispirms”, jo īpaši attiecībā uz jauniešiem uzņēmumiem, sniedzot konsultācijas un padomus, kā pilnveidot un uzturēt tiesisku un drošu darba vidi.

Analizējot konstatētos pārkāpumus, jāsecina, ka darba devēji tos nereti bija pieļāvuši izpratnes un zināšanu trūkuma dēļ, piemēram, darba līgumi nebija noformēti atbilstoši Darba likuma 40. panta prasībām, bija nepareizi veikta darba laika uzskaitē, kā arī nebija izveidota tiesiska darba samaksas izmaksas kārtība. Darba aizsardzības jomā visbiežāk tika konstatētas nepilnības un pārkāpumi saistībā ar darba vides iekšējo uzraudzību (risku novērtēšana, atkārtota vērtēšana, nodarbināto iepazīstināšana ar darba vides riskiem u.c.), ar nodarbināto instruēšanu (instruēšanas periodiskums, instruktāžu reģistrēšana, instrukciju saturs utt.), ar nodarbināto nosūtīšanu uz pirmreizējo un periodisko obligāto veselības pārbaudi (OVP), kā arī ar darba aizsardzības sistēmas nodrošināšanu.

Mērķpārbaudes rezultāti apliecina, ka daļa pārkapumu ir saistīti ar nepietiekamām zināšanām par normatīvo aktu prasībām, kā arī praktiskās pieredzes trūkumu atsevišķu pienākumu veikšanā, kā piemēram, darba aprīkojuma lietošana, drošības prasību ievērošana, savlaicīga bīstamu situāciju atpazīšana u.c. Jāatzīmē, ka šādu tematisko pārbaudi Darba inspekcija veic otro gadu pēc kārtas, kas sekmē uzņēmumu darba vides sakārtošanu, kā arī jauno uzņēmumu informēšanu un izglītošanu, plaši izmantojot principu “konsultē vispirms”.

1.4.4. Eiropas Sociālā fonda Plus projekta īstenošanas rezultāti

2025. gadā tika turpināta 2024. gadā uzsāktā ESF+ projekta “Valsts Darba inspekcijas veikspējas stiprināšana un pakalpojumu modernizēšana” īstenošana, kura mērķis ir Darba inspekcijas institucionālās veikspējas stiprināšana, kā arī sniegto pakalpojumu modernizācija un kvalitātes paaugstināšana, attīstot mūsdienīgas, uz informācijas tehnoloģiju risinājumiem balstītas darba metodes.

2025. gadā ESF+ projekta ietvaros īstenotās aktivitātes:

- ✓ aktualizēts apmācību saturs A moduļa 4. un 5. nedēļai un B moduļa tēmām: “Slimnīcu, sociālās aprūpes centru nozare”, “Pārtikas ražošana”, “Kokapstrāde” un “Tekstilizstrādājumu ražošana un tīrīšana”, kā arī izstrādāts C moduļa saturs “Audita intervēšana”;
- ✓ organizētas Darba inspekcijas darbinieku A, B un C moduļa apmācības 15 grupām;
- ✓ 2025. gada septembrī un oktobrī aktivitātes “Trešo valstu migrācijas procesā iesaistīto institūciju sadarbības un veikspējas” ietvaros organizēti divi pasākumi;
- ✓ no 2025. gada septembra līdz novembrim īstenoja sabiedrības informatīvā kampaņa “Sabiedrības izpratnes un informētības paaugstināšanas pasākumu īstenošana darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā”, kuras sauklis bija “Esi drošs, ka darbs ir drošs!”, un kuras ietvaros Darba inspekcija aicināja sabiedrību ievērot darba aizsardzības prasības, īpašu uzmanību pievēršot pakrišanas un pakļupšanas risku mazināšanai un sniedzot arī praktiskus padomus to novēršanai, kā arī veicot tematisko pārbaudi (plašāk skat. 1.4.3. nodaļu);
- ✓ izsludināti četri iepirkumi un organizēti pasākumi: “Baltijas valstu inspektoru pieredzes apmaiņas seminārs Latvijā”, “Trešo valstu migrācijas procesā iesaistīto institūciju sadarbības un veikspējas stiprināšanas simulācijas semināra organizēšana 2025. gadā”, “Trešo valstu migrācijas procesā iesaistīto institūciju sadarbības un veikspējas stiprināšanas pasākuma organizēšana nacionālajā un pārrobežu līmenī 2025. gadā” un “Valsts darba inspekcijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas mērķarhitektūras un integrētās informācijas sistēmas pilnveides tehniskās specifikācijas izstrāde”;
- ✓ izsludināti trīs iepirkumi, kuru pasākumi tiks organizēti 2026. gadā: “Konferences ar ES un EEZ Valstu darba inspekciju pārstāvjiem un nozares ekspertiem organizēšana”, “Trešo valstu migrācijas procesā iesaistīto institūciju sadarbības un veikspējas stiprināšanas pasākuma organizēšana nacionālajā un pārrobežu līmenī 2026. gadā (I ceturksnis)” un “Uz Latviju nosūtāmo darbinieku paziņošanas platformas pilnveide”.

1.5. Padotībā esošās iestādes

Darba inspekcijas padotībā nav nevienas iestādes.

2. Valsts darba inspekcijas finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

1. tabula: Darba inspekcijai piešķirtā valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)⁴

Nr.p.k.	finansiālie rādītāji	2024. gadā (faktiskā izpilde)	2025. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 502 981	5 283 446	5 260 372
1.1.	dotācija	4 424 238	5 276 791	5 253 717
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
1.5.	transferti	78 743	6 655	6 665
2.	izdevumi (kopā)	4 424 238	5 362 234	5 332 506
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 363 428	5 248 377	5 218 649
2.1.1.	kārtējie izdevumi	4 362 491	5 247 383	5 217 655
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	sociāla rakstura maksājumi un kompensācijas	-	-	-
2.1.5.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	937	994	994
2.1.6.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālajiem ieguldījumiem	60 810	113 857	113 857
3.	finansēšana	78 743	78 789	78 789

Darba inspekcijas pamatdarbība tika nodrošināta no valsts budžeta programmas 21.00.00 “Darba apstākļu uzlabošana” apakšprogrammas 21.01.00 “Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība” finanšu līdzekļiem, kuru kopējais izlietojums 2025. gadā bija 4 680 058 euro.

No valsts budžeta apakšprogrammas 97.02.00 “Nozares centralizēto funkciju izpilde” finanšu līdzekļiem 2025. gadā izmantoti 62 693 euro nodarbināto veselības apdrošināšanas polisēm.

No valsts budžeta apakšprogrammas 63.08.00 “Eiropas Sociālā fonda Plus projektu un pasākumu īstenošana (2021. - 2027.)” finanšu līdzekļiem 2025. gadā tika izmantoti 589 755 euro

⁴ Tajā skaitā valsts budžeta apakšprogrammās 21.01.00 „Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība”, 97.02.00 “Nozares centralizēto funkciju izpilde” un 63.08.00 “Eiropas Sociālā fonda Plus projektu un pasākumu īstenošana (2021. - 2027.)” paredzētais finansējums.

ESF+ projekta Nr.4.3.3.7/1/24/I/001 “Valsts darba inspekcijas veikspējas stiprināšana un pakalpojumu modernizēšana” īstenošanai.

2.2. Budžeta programmas rezultātīvo rādītāju izpildes analīze

Saskaņā ar valsts budžeta programmas „Darba apstākļu uzlabošana” (21.00.00) apakšprogrammā „Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība” (21.01.00) noteiktajiem politikas rezultātīvajiem rādītājiem 2025. gadā bija plānots veikt 9 250 uzņēmumu pārbaudes. 2025. gadā Darba inspekcija kopā veica 9 171 uzņēmuma pārbaudi, kas ir 99 % no plānotā.

2025. gadā bija plānots veikt 2 900 preventīvas pārbaudes, no tām 1 200 pārbaudes tematisko un citu mērķpārbaudžu ietvaros. 2025. gadā tika veiktas 2 812 preventīvas pārbaudes (97 % no plānotā), no tām tematisko un citu mērķpārbaudžu ietvaros 1 305 pārbaudes (109 % no plānotā) (plašāk skat. 1.4.1., 1.4.2. un 1.4.3. nodaļu).

Saistībā ar neregistrētās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošanu bija plānots veikt 1 850 pārbaudes, no kurām vismaz 25 % būtu rezultatīvas, bet atkārtoto pārbaudžu īpatsvars uzņēmumos, kuru saimnieciskajā darbībā ir paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks, veidotu vismaz 15 %. 2025. gadā saistībā ar neregistrētās nodarbinātības samazināšanu tika veikta 1 971 pārbaude (107% no plānotā), no kurām 43 % bija rezultatīvas (šī ir augstākā pārbaudžu rezultativitāte kopš rādītāja mērīšanas uzsākšanas), bet 23 % pārbaudžu tika veiktas atkārtoti augsta neregistrētās nodarbinātības riska uzņēmumos (plašāk skat. 1.4.1. nodaļu).

2025. gadā bija plānots 5 % no visām Darba inspekcijas pārbaudēm veikt ar nolūku pārbaudīt uzņēmumus, kuros iepriekš jau bijuši konstatēti pārkāpumi darba aizsardzībā un/vai darba tiesībās, lai novērtētu, vai un kā pārkāpumi ir novērsti. 2025. gadā tika veiktas 626 pārbaudes ar iepriekš minēto nolūku, kas veidoja 6,8 % no visa Darba inspekcijas veikto pārbaudžu skaita.

2025. gadā bija plānots panākt, ka no Darba inspekcijas konstatētajiem pārkāpumiem tiek novērsti vismaz 80 %. Kopā tika novērsti 87 %. Par rīkojumā norādīto pārkāpumu novēršanu darba devēji Darba inspekcijai paziņo rakstveidā, atsūtot vēstuli. Pilnīgi visu Darba inspekcijas amatpersonu konstatēto pārkāpumu novēršanu kavē un ietekmē dažādi apstākļi, lielākoties tie ir saistīti ar finanšu līdzekļu nepietiekamību, uzņēmumu maksātnespēju vai darbības izbeigšanu vispār.

Būtiska Darba inspekcijas darbības sastāvdaļa ir sabiedrības izglītošana par aktuāliem darba aizsardzības un darba tiesisko attiecību jautājumiem. Valsts budžeta programmā tika plānots Darba inspekcijas organizētajos pasākumos izglītēt 2 500 interesentus. 2025. gadā organizētajos semināros kopā tika izglītota 3 541 persona. Informēšanas pasākumi, galvenokārt, tika organizēti attālināti, kā arī tika nodrošināta iespēja daļu no organizētajiem pasākumiem noskatīties vēlāk ierakstā, līdz ar to personu, kas noskatās Darba inspekcijas izglītošanas pasākumus, skaits ir liels. Tāpat pasākumu organizēšanā tika ņemta vērā jau iepriekšējos gados novērotā tendence saistībā ar interesentu paradumiem - potenciālie dalībnieki labprātāk izvēlas informēšanas pasākumos piedalīties attālināti, nevis klātienē (plašāk skat. 4.1. nodaļu).

2025. gadā tika īstenota ES sabiedrības informēšanas kampaņa (Kampaņa) “Drošs un veselībai nekaitīgs darbs digitālajā laikmetā” (plašāk skat. 2.3. nodaļu).

2025. gadā saskaņā ar valsts budžeta programmā noteiktajiem rezultātīvajiem rādītājiem tika plānoti 250 publicitātes pasākumi par aktuāliem darba aizsardzības un darba tiesību jautājumiem. 2025. gadā plašsaziņas līdzekļiem tika sniegta informācija 250 dažāda veida un formāta publikācijās un sižetos (preses relīzes, iniciēti materiāli un sižeti, kā arī publikācijas, kas sagatavotas vai pārpublicētas, balstoties uz Darba inspekcijas mājaslapā www.vdi.gov.lv vai Darba inspekcijas uzturētajā mājaslapā www.stradavesels.lv, kā arī Darba inspekcijas sociālajos tīklos atrodamo informāciju u.c.).

2.3. Eiropas informatīvā kampaņa

2025. gada rudenī Latvijā pēc divu gadu aktivitātēm ar konferenci “No darbinieku zināšanām līdz drošai rīcībai digitālajā laikmetā” noslēdzās Kampaņa “Drošs un veselībai nekaitīgs darbs digitālajā laikmetā”. Kampaņas galvenais pasākums bija labas prakses balvas konkurss “Zelta ķivere”, kas tika organizēts jau 21. reizi. Konkursa mērķis 2025. gadā bija uzskatāmi parādīt veidu, kā darba devējam digitalizācijas un informācijas pārbagātības apstākļos īstenot kvalitatīvas, efektīvas un darbiniekus iesaistošas apmācības darba aizsardzības jomā. Konferences “No darbinieku zināšanām līdz drošai rīcībai digitālajā laikmetā” laikā labas prakses balva “Zelta ķivere” tika pasniegta uzņēmumam AS “Sadales tīkls” par īstenotajām daudzveidīgajām darbinieku apmācībām, iekļaujot tajās gan tradicionālas apmācību metodes, gan situāciju simulācijas, gan e-lekcijas ar dažādiem nozaru ekspertiem, gan virtuālo realitāti u.c. Latvijā Kampaņas ietvaros tika organizēts arī tiešsaistes vebinārs “Četru darba dienu nedēļa - ko rāda pētījumi un pieredze?”. Gan minētā vebināra, gan konferences “No darbinieku zināšanām līdz drošai rīcībai digitālajā laikmetā” ieraksti ir pieejami Darba inspekcijas *YouTube* kanālā un *Facebook* kontā.

Kampaņas ietvaros Darba inspekcija kā Aģentūras Kontaktpunkts organizēja arī vairākus sabiedrības informēšanas pasākumus klātienē:

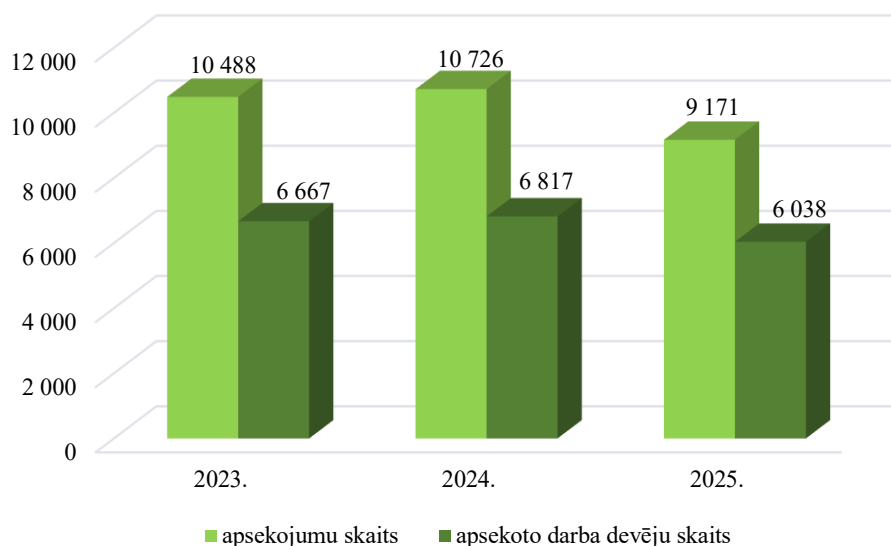
- ✓ pieredzes apmaiņas ekskursiju “Digitalizācija darba vidē” (SIA Gren Latvija);
- ✓ pieredzes apmaiņas ekskursiju “Digitalizācija un automatizācija darba vidē ražošanas uzņēmumā” (SIA Bucher Municipal);
- ✓ pieredzes apmaiņas ekskursiju “Digitalizācijas un darbinieku labbūtības iniciatīvas e-komercijas uzņēmumā” (SIA Trodo).

2.4. Valsts darba inspekcijas darbības rezultāti un sniegtie publiskie pakalpojumi

2.4.1. Darba devēju pārbaudes

Galvenā metode, ko Darba inspekcija izmanto, uzraugot un kontrolējot darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu, ir darba devēju (t.i. gan juridisko, gan fizisko personu) pārbaude. Darba inspekcijas amatpersonu mērķis, pārbaudot darba devēju (gan apsekojot, gan veicot dokumentu pārbaudi), ir apzināt faktisko situāciju darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā, novērtēt tās atbilstību spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un panākt, lai darba devēji faktiski nodibinātas darba tiesiskās attiecības sakārtotu arī dokumentāri atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un gan darba devēji, gan nodarbinātie godprātīgi pildītu pienākumus un izmantotu savas tiesības, kā arī, lai darba vietās tiktu izveidota un uzturēta nodarbināto veselībai droša un nekaitīga darba vide. Nepilnību vai pārkāpumu konstatēšanas gadījumā tiek pieņemts lēmums par efektīvāko rīcības veidu, lai panāktu darba vides sakārtošanu, nodrošinot nodarbināto veselībai un dzīvībai nekaitīgus darba apstākļus.

2025. gadā Darba inspekcijas amatpersonas veica 9 171 pārbaudi pie 6 038 darba devējiem (skat. 6. grafiku), kas ir par 15 % mazāk nekā 2024. gadā, kas skaidrojams ar būtisku izskatīto iesniegumu skaita (plašāk skat. 2.4.2. nodaļu) un sagatavoto darba vietas higiēnisko raksturojumu (DVHR) skaita samazinājumu (plašāk skat. 2.4.4. nodaļu).

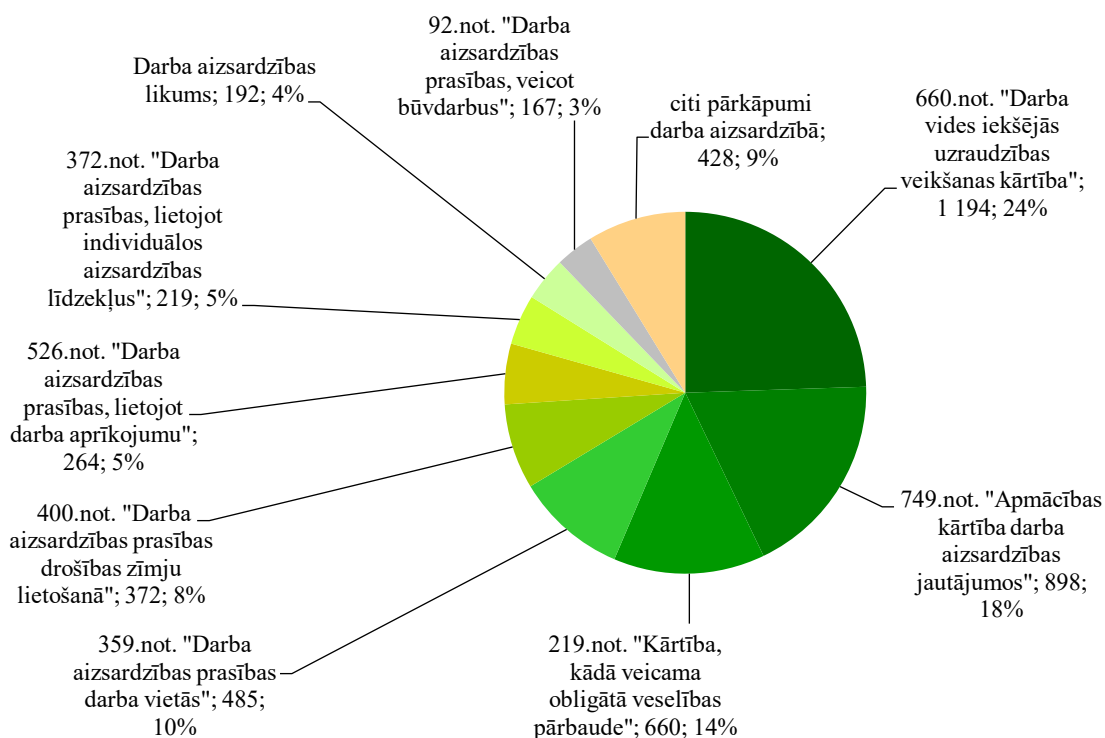
6. grafiks: Pārbaūžu un pārbaudīto darba devēju skaita dinamika (2023. - 2025.)

Darba inspekcijas amatpersonas 2025. gadā konstatēja 7 994 nozīmīgus pārkāpumus, no tiem:

- ✓ 4 879 - darba aizsardzības normatīvo aktu prasību pārkāpumi;
- ✓ 2 889 - darba tiesību normatīvo aktu prasību pārkāpumi;
- ✓ 226 - Valsts darba inspekcijas likuma pārkāpumi.

2025. gadā konstatēto pārkāpumu skaits, salīdzinot ar 2024. gadu, ir pieaudzis par 34 %, kas skaidrojams ar Darba inspekcijas riskos balstītas uzraudzības pieejas pilnveidošanu, veicot mērķtiecīgu pieejamās informācijas un datu analīzi, kā arī izvērtējot vairākus darba tiesību un darba aizsardzības pārkāpumu riska kritērijus, kas ļauj, precīzāk un efektīvāk identificēt uzņēmumus, kuros pārkāpumu risks ir augstāks.

Darba aizsardzību regulējošo normatīvo aktu pārkāpumi veido 61 % no visiem Darba inspekcijas amatpersonu 2025. gadā konstatētajiem nozīmīgajiem pārkāpumiem. Konstatēto darba aizsardzības pārkāpumu skaits, salīdzinot ar 2024. gadu, ir pieaudzis par 41 %, kas viennozīmīgi neliecina par kopējās situācijas pasliktināšanās tendenci, bet Darba inspekcijas mērķētu un efektīvu preventīvo uzraudzību darba aizsardzības jomā. Normatīvos aktus darba aizsardzības jomā, kuru prasību pārkāpumi 2025. gadā konstatēti visbiežāk, skat. 7. grafikā.

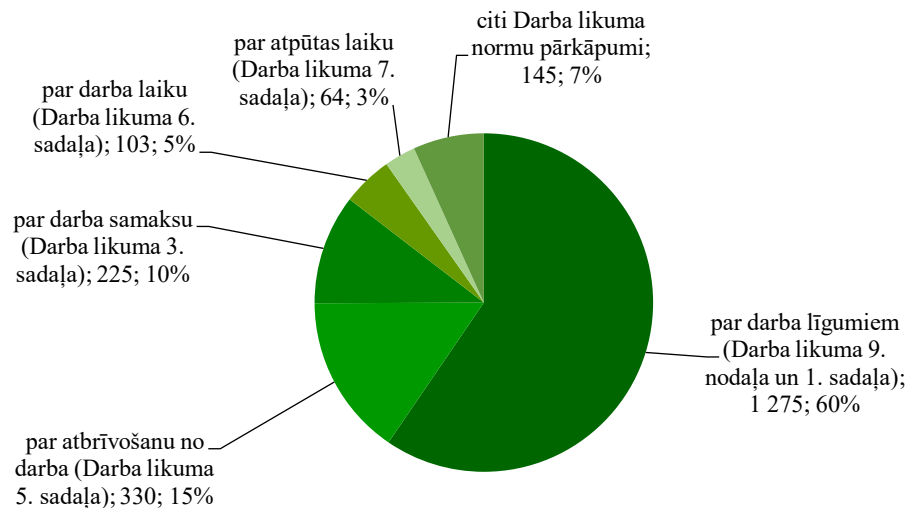

7. grafiks: Normatīvie akti darba aizsardzības jomā, kuru prasību pārkāpumi 2025. gadā konstatēti visbiežāk

2025. gadā, tāpat kā iepriekš, visbiežāk pārkāptās normatīvo aktu prasības darba aizsardzībā nav mainījušās:

- ✓ Ministru kabineta (MK) 02.10.2007. noteikumi Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība” - nav novērtēti visi konkrētā uzņēmuma darba vidē pastāvošie riska faktori, darba vides riski nav pārvērtēti vismaz reizi gadā, nav sagatavots darba aizsardzības pasākumu plāns, nodarbinātie nav informēti par darba vidē esošajiem riska faktoriem un to mazināšanas/novēršanas pasākumiem u.c.;
- ✓ MK 10.08.2010. noteikumi Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos” - nav veikta nodarbināto instruēšana darba aizsardzībā (ievadapmācība, sākotnējā instruktāža, atkārtotā instruktāža u.c.); nav ievērots periodiskums atkārtotām instruktāžām; instruēšana nav veikta pēc būtības, bet formāli - nodarbinātais tikai parakstījis instruktāžu reģistrācijas žurnālā; instrukcijas nav aktualizētas un ir saturiski nepilnīgas (tajās nav iekļauti visi pastāvošie darba vides riska faktori, individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanas nosacījumi u.c.); nepietiekamās un/vai nepilnīgās apmācības dēļ nodarbinātie arī nezina, kā strādāt droši savā darbavietā un pareizi rīkoties problēmsituācijās vai ārkārtas gadījumos;
- ✓ MK 10.03.2009. noteikumi Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude” - nodarbinātie netiek nosūtīti uz pirmreizējo un periodiskajām OVP.

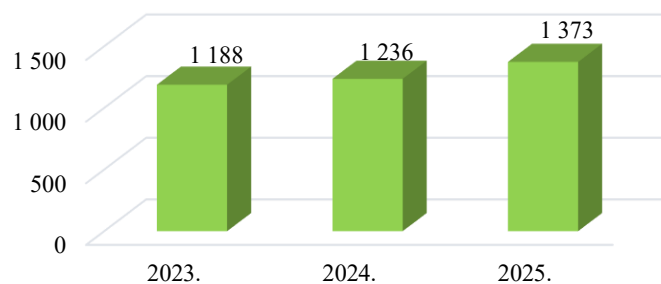
Darba tiesības regulējošo normatīvo aktu pārkāpumi veido 36 % no visiem Darba inspekcijas amatpersonu 2025. gadā konstatētajiem nozīmīgajiem pārkāpumiem. Savukārt, 74 % no konstatētajiem darba tiesību pārkāpumiem veido Darba likuma normu pārkāpumi (skat. 8. grafiku), bet 24 % - MK 07.09.2010. noteikumu Nr. 827 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu pārkāpumi.

8. grafiks: Darba likuma normas, kuru pārkāpumi 2025. gadā konstatēti visbiežāk

2025. gadā, tāpat kā iepriekšējos gados, darba devēji visbiežāk nav ievērojuši Darba likuma 40. panta prasības, kuru pārkāpumi veido 37 % no visiem darba tiesisko attiecību pārkāpumiem. Konstatētie pārkāpumi saistīti ar darba līguma nenoslēgšanu rakstveidā pirms darba uzsākšanas, kā arī tā saturu - tajā netiek ietverta visa informācija, kas ir norādīta Darba likuma 40. panta otrajā daļā, piemēram, nav norādīts nolīgtais dienas vai nedēļas darba laiks, darba samaksas apmērs un izmaksas laiks, ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma ilgums, darbinieka amats u.c. Minētos pārkāpumus darba devēji pieļauj ar vēlmi manipulēt ar nodarbināto darba laiku un tā uzskaiti. Būtisku Darba likuma normu pārkāpumu daļu veido pārkāpumi, kas ir saistīti ar nodarbinātā atbrīvošanu no darba (15 %) un darba samaksu (11 %).

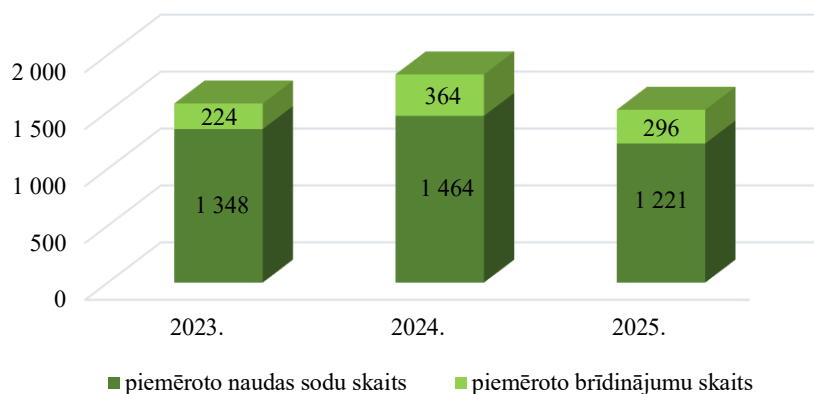
Darba inspekcijas amatpersonas 2025. gadā darba devējiem izsniedza 1 373 rīkojumus ar norādi konkrētā termiņā novērst konstatētos pārkāpumus (skat. 9. grafiku).

9. grafiks: Izsniegto rīkojumu skaita dinamika (2023. - 2025.)

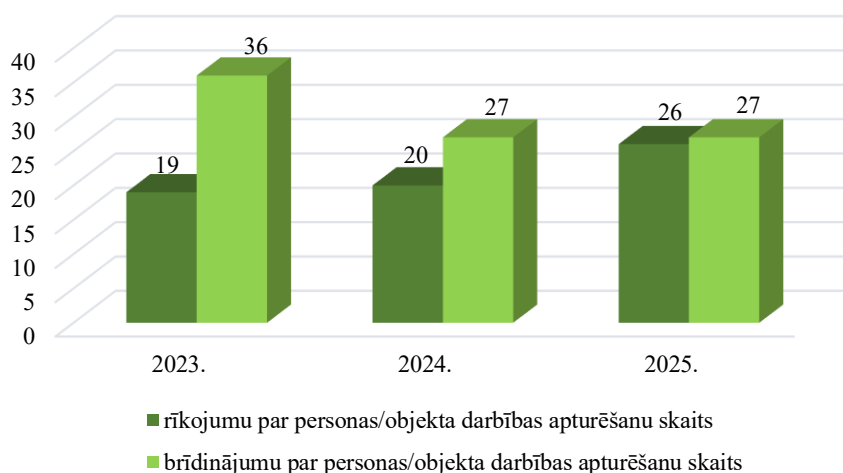
Darba inspekcijas izdotajā rīkojumā ir norādīti konkrēti pārkāpumi, kas jānovērš, un tā izpildes termiņš. Rīkojuma izpilde neuzliek darba devējam papildu finansiālo, administratīvo vai cita veida slogu, jo būtībā paredz tikai minimālo darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības prasību izpildes nodrošināšanu, lai uzņēmums savā darbībā nepārkāptu normatīvo aktu prasības.

Ievērojot samērības principu starp administratīvo nodarījumu, tā sekām un piemērotā soda lielumu, Darba inspekcijas amatpersonas 2025. gadā par darba tiesisko attiecību, darba aizsardzības normatīvo aktu un Valsts darba inspekcijas likuma pārkāpumiem darba devējiem piemēroja 1 517 administratīvos sodus (skat. 10. grafiku). Piemēroto naudas sodu summa - 522 455 euro.

10. grafiks: Piemēroto administratīvo sodu struktūras un skaita dinamika (2023. - 2025.)

2025. gadā izsniegto rīkojumu skaits, salīdzinot ar 2024. gadu, ir pieaudzis par 11%, savukārt, piemēroto administratīvo sodu skaits ir samazinājies par 17 %, kas apliecina Darba inspekcijas īstenoto, sadarbībā balstīto uzņēmumu uzraudzības un kontroles pieeju, primāri, lai panāktu konstatēto pārkāpumu novēršanu, darba devēju konsultējot, un, sniedzot izglītojošu un informatīvu atbalstu normatīvu prasību ievērošanā, administratīvos sodus piemērojot gadījumos, kuros cita rīcība nav iespējama. Konstatējot pārkāpumus, kas rada tiešus draudus nodarbināto veselībai un dzīvībai, Darba inspekcijas amatpersonas 2025. gadā izdeva 27 brīdinājumus un 26 rīkojumus par personas/objekta darbības apturēšanu (skat. 11. grafiku).

11. grafiks: Rīkojumu par personas/objekta darbības apturēšanu skaita un brīdinājumu par apturēšanu skaita dinamika (2023. - 2025.)

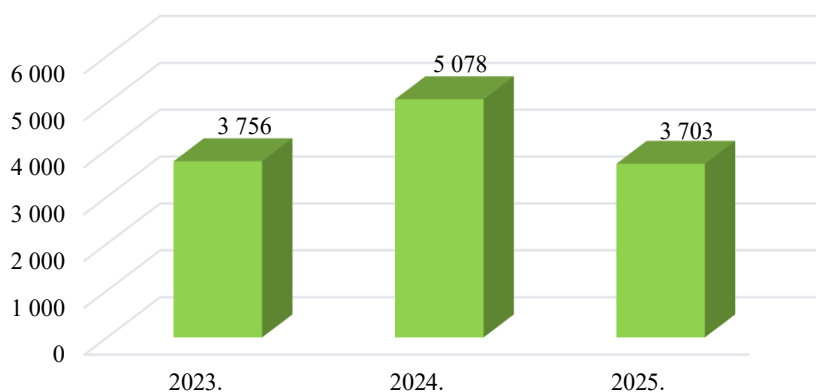
No 53 rīkojumiem/brīdinājumiem par personas/objekta darbības apturēšanu 31 tika izdots saistībā ar nedrošu darbu augstumā, t. sk. uz nedrošām vai nepilnīgi uzbūvētām sastatnēm, nedrošu darbu uz jumta, nenorobežotām atverēm grīdā, par darbu augstumā bez pretkritiena sistēmām u.c., 9 - par darbu tranšējā, kurai nav nostiprinātas sānu malas, 8 - par zāģa neatbilstošu aprīkojumu, t.sk. par neizolētu elektrokabeli un neaprikošanu ar atbilstošām drošības zīmēm, 1 - par ēveles neatbilstošu aprīkojumu, 1 - par nenorobežotu būvlaukumu un nepieciešamo drošības zīmju neizvietojšanu, 1 - par risku darbiniekam gūt elektrotraumu pie elektroierīces, uz kuras no jumta tek virsū ūdens, 1 - par vārāmā katla rotējošās daļas - (miksera) neatbilstošu aprīkojumu un 1 - par gaļas maļamās mašīnas neatbilstošu aprīkojumu.

2025. gadā pārbaužu laikā tika konstatēti arī 2 712 maznozīmīgi pārkāpumi, kuri tika novērsti nekavējoties pārbaudes laikā (276) vai to novēršana tika panākta, izmantojot “konsultē vispirms”

principu (1 489), bet par 947 maznozīmīgajiem pārkāpumiem darba devējam tika izteikts mutvārdu aizrādījums.

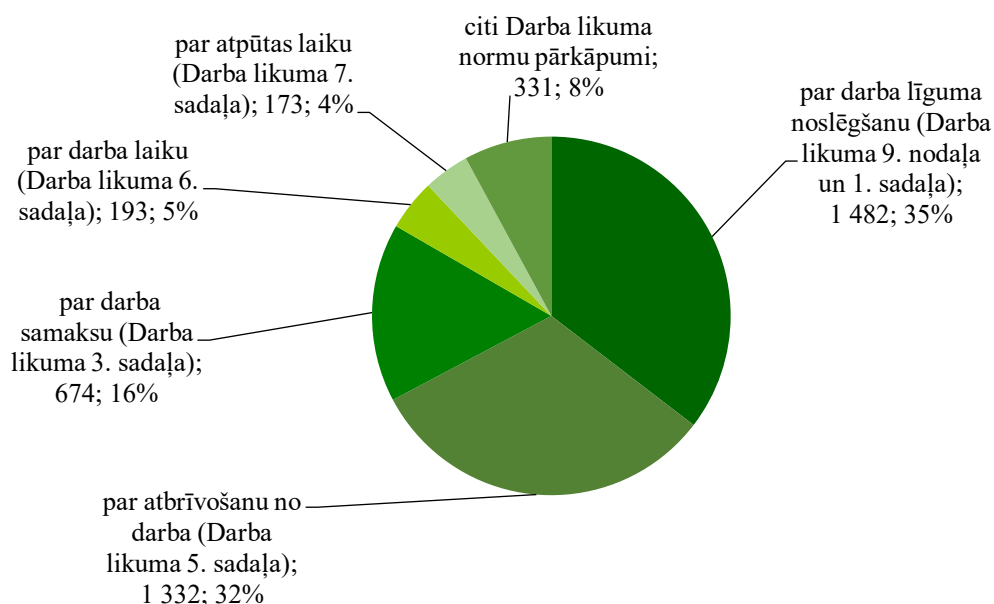
2.4.2. Iesniegumu izskatīšana

Darba inspekcijas amatpersonas 2025. gadā Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā izskatīja 3 703 fizisko un juridisko personu iesniegumus, kuros bija norādīti 4 775 iespējamie pārkāpumi, no tiem darba tiesību jomā - 4 307 pārkāpumi (90 %), darba aizsardzības jomā - 466 (10 %), citi - 2. 2025. gadā izskatīto iesniegumu skaits, salīdzinot ar 2024. gadu, ir samazinājies par 27 % (skat. 12. grafiku), kas skaidrojams ar būtisku to iesniegumu skaita samazinājumu (par 79%), kuros bija norādīts uz, iespējams, darba sludinājumā nepamatoti norādītu nepieciešamību zināt kādu svešvalodu (2023. - 536; 2024. - 1 231; 2025. - 261). Darba inspekcija veica plašu skaidrojošo, izglītošanas un informēšanas darbu (semināri, vebināri, infografikas, konsultācijas) gan darba devējiem, gan sabiedrībai kopumā, kā arī izstrādāja Vadlīnijas darba devējiem par valsts valodas nozīmi un svešvalodu prasībām darba vidē un darba sludinājumos, kas tika publicētas Valsts valodas centra mājaslapā.

12. grafiks: Izskatīto iesniegumu skaita dinamika (2023. - 2025.)

No visiem iesniegumos norādītajiem iespējamajiem pārkāpumiem 4 185 jeb 88 % bija saistīti ar Darba likuma normām (skat. 13. grafiku).

13. grafiks: Darba likuma sadaļas, kurās iekļauto normu iespējamie pārkāpumi norādīti 2025. gadā izskatītajos iesniegumos

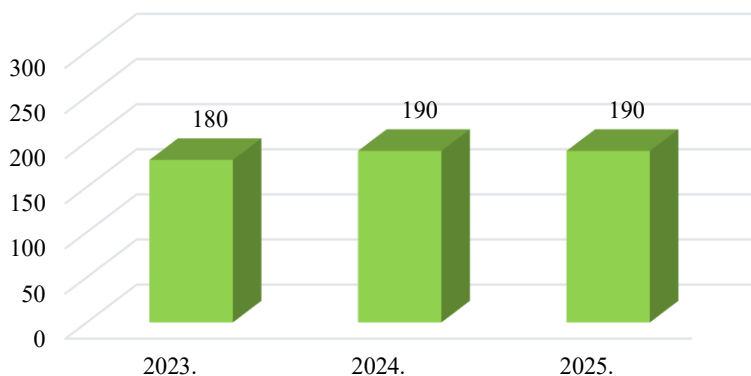
Visvairāk iesniegumos norādītie, iespējamie pārkāpumi bija saistīti ar darba tiesisko attiecību nodibināšanu (Darba likuma 9. nodaļa un 1. sadaļa), t. sk. par darba sludinājumu saturu, no tiem:

- ✓ 53 % par darba līguma noslēgšanas formu (Darba likuma 40. pants), no tiem lielāko daļu veido iespējamie pārkāpumi par darba līguma nenoslēgšanu rakstveidā pirms darba uzsākšanas.
- ✓ 26 % par darba sludinājumu saturu (Darba likuma 32. pants), no tiem lielākā daļa par, iespējams, nepamatoti norādītu nepieciešamību zināt kādu svešvalodu;

Nedaudz vairāk kā trešo daļu no iesniegumos norādītajiem, iespējamajiem pārkāpumiem veidoja pārkāpumi, kas saistīti ar darba tiesisko attiecību izbeigšanu (Darba likuma 5. sadaļa), no tiem 78 % par darbiniekam pienākošos naudas summu neizmaksu (Darba likuma 128. pants).

Iesniegumu izskatīšanas rezultātā darba devējiem tika izsniegti 365 rīkojumi ar norādījumu novērst konstatētos pārkāpumus un 4 brīdinājumi par administratīvo aktu piespiedu izpildi, kā arī piemēroti 946 administratīvie sodi.

2025. gadā Darba inspekcijā kopā tika saņemti 190 apstrīdēšanas iesniegumi un sūdzības administratīvajās un administratīvo pārkāpumu lietās (skat. 14. grafiku).

14. grafiks: Darba inspekcijā saņemto apstrīdēšanas iesniegumu un sūdzību administratīvo pārkāpumu lietās skaita dinamika (2023. - 2025.)

Apstrīdēšanas iesniegumu un sūdzību administratīvo pārkāpumu lietās skaita īpatsvars attiecībā pret kopējo Darba inspekcijas izdoto administratīvo aktu un lēmumu administratīvo pārkāpumu lietās skaitu joprojām bija neliels. 2025. gadā tas veidoja 2,1 %.

2025. gadā tika izskatīti 189 apstrīdēšanas iesniegumi un sūdzības (t.sk. tādi, kas saņemti 2024. gadā, bet par kuriem lēmumi pieņemti 2025. gadā; skat. 2. tabulu).

2. tabula: Statistiskā informācija par 2025. gadā Darba inspekcijā izskatītajiem apstrīdēšanas iesniegumiem un sūdzībām

	skaits kopā	lēmumi par sodu	administratīvie akti	akti par nelaimes gadījumu darbā	faktiskā rīcība (t.sk. atbildes uz iesniegumiem)
Darba inspekcijā izskatītās sūdzības un pieņemtie lēmumi	189	112	6	21	50
<i>no tiem:</i>					
atstāts negrozīts	92	56	2	9	25
pilnībā atcelts	44	37	3	-	4
atstāts bez izskatīšanas / bez virzības / uzskatīts par neiesniegtu / atsaukts	5	2	0	1	2
atteikts izskatīt / atteikts atjaunot termiņu	10	8	0	2	0
grozīts	24	9	0	9	6
daļā nodots atkārtotai izskatīšanai	7	-	0	-	7
pilnībā nodots atkārtotai izskatīšanai	6	-	0	0	6
atcelts daļā	1	-	1	-	0

No 2025. gadā izskatītajām administratīvajām un administratīvā pārkāpuma lietām (šajā skaitā netiek iekļauti tie lēmumi, ar kuriem iesniegumi vai sūdzības atstāti bez virzības, uzskatīti par neiesniegtiem vai atsaukti, un lietas, kurās atteikts izskatīt sūdzību un atjaunot pārsūdzēšanas termiņu) 53 % gadījumu pārsūdzētie amatpersonu lēmumi, izdotie administratīvie akti un sniegtās atbildes ir atstāti spēkā, 18 % gadījumu - kādā daļā grozīti, atcelti vai nodoti atkārtotai izskatīšanai, savukārt, atcelti (t.sk. faktiskā rīcība atzīta par neatbilstošu normatīvajiem aktiem) 29 % lēmumu.

2025. gadā Darba inspekcijā, izskatot apstrīdēšanas iesniegumus un sūdzības, visvairāk lēmumu (59 %) pieņemti par administratīvā soda uzlikšanu, no tiem negrozīti atstāti 50 % lēmumi, bet 33 % - ir atcelti.

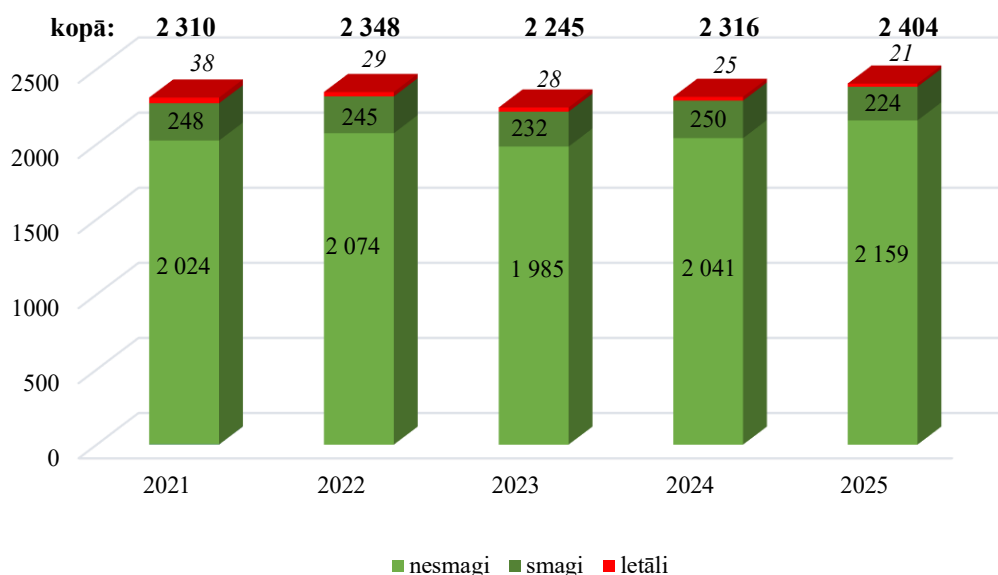
2025. gadā, salīdzinot ar 2024. gadu, būtisku izmaiņu negrozīto, atcelto un grozīto lēmumu īpatsvarā nav.

2025. gadā pabeigta 21 tiesvedība (procesi, kuros tiesas nolēmums ir stājies spēkā un nav pārsūdzams), no tām 20 gadījumos jeb 95 % Darba inspekcijas lēmums, kas pieņemts, izskatot apstrīdēšanas iesniegumu vai sūdzību, ir atstāts negrozīts, bet vienā gadījumā atcelts.

2.4.3. 2025. gadā darbā notikušo nelaimes gadījumu analīze⁵

Saskaņā ar Darba inspekcijas rīcībā esošajiem datiem 2025. gadā Latvijā kopā nelaimes gadījumos darbā cieta 2 404 nodarbinātie, tajā skaitā 224 nodarbinātie guva smagus veselības traucējumus un 21 nodarbinātais gāja bojā (skat. 15. grafiku).

⁵ Statistiskā informācija par 2025. gadā darbā notikušajiem nelaimes gadījumiem apkopota 1. pielikumā.

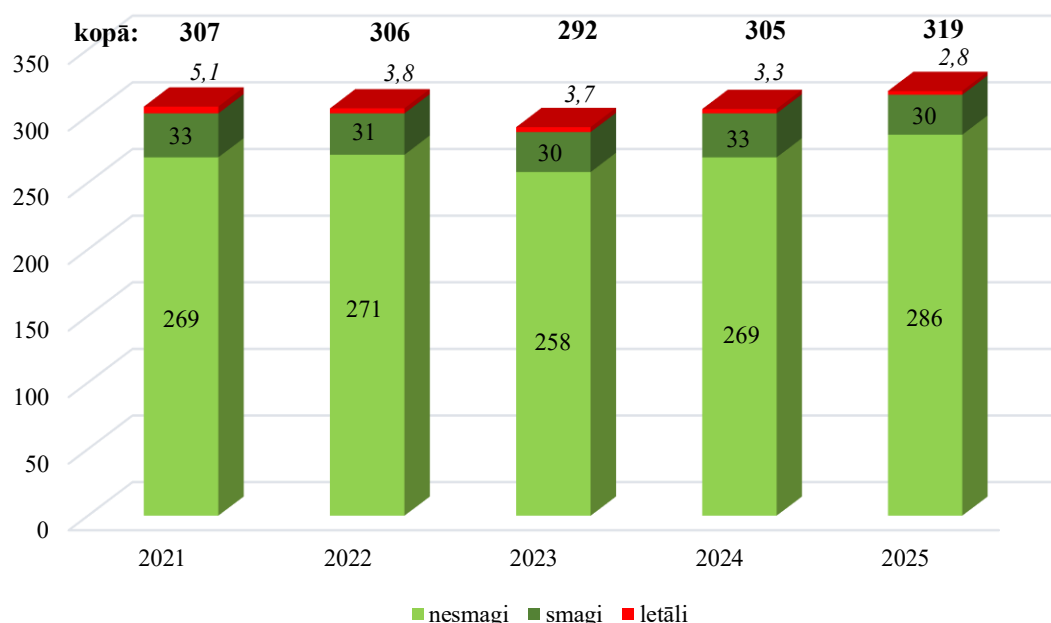

15. grafiks: Nelaimes gadījumos darbā cietušo skaita dinamika (2021. - 2025.)

Salīdzinot ar 2024. gadu, 2025. gadā nelaimes gadījumos darbā kopējais cietušo skaits ir pieaudzis par 4 %, savukārt smagi cietušo skaits ir samazinājies par 10 % un nelaimes gadījumos darbā bojāgājušo skaits ir samazinājies par 16 %. Analizējot nelaimes gadījumus darbā, secināms, ka par nesmagiem nelaimes gadījumiem darbā Darba inspekcijai tiek paziņots biežāk, kas ir pozitīva tendence, jo tas nozīmē, ka darba devējs notikušo nelaimes gadījumu darbā izmeklē, kā rezultātā tiek noskaidroti un novērsti tā notikšanas cēloņi. Savukārt, nelaimes gadījumā darbā cietušais saņem pienākošās sociālas garantijas.

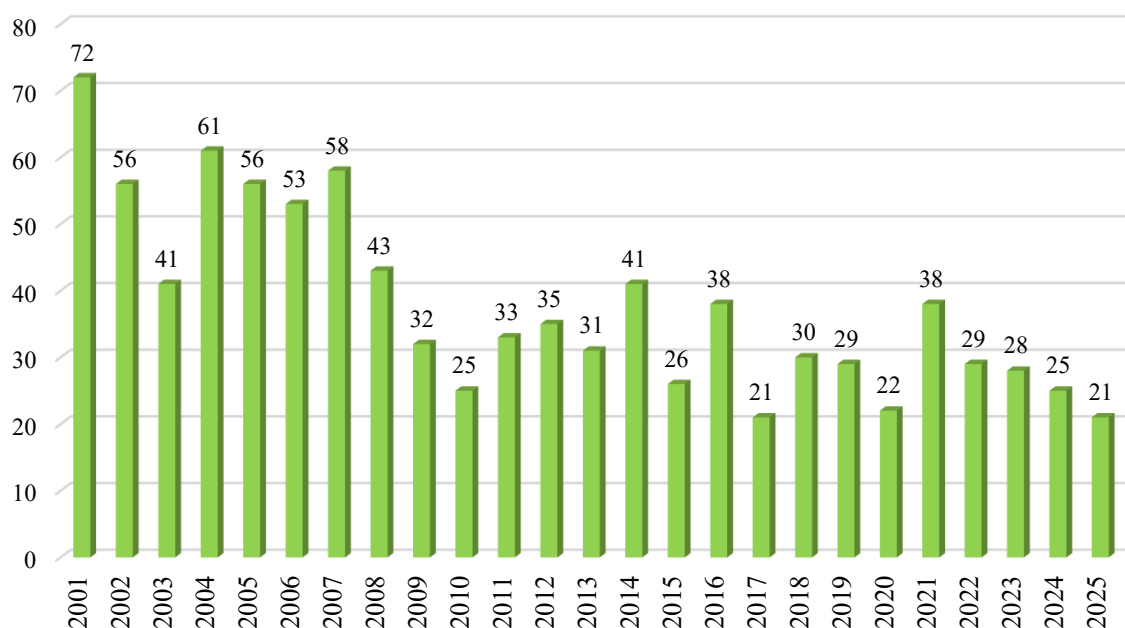
Jāatzīmē, ka saistībā ar notikušajiem nelaimes gadījumiem darbā, kuros ir iesaistīti trešo valstu pilsoņi, pēdējo trīs gadu laikā cietušo skaits ir vairāk kā divkāršojies (2023. - 69; 2024. - 102; 2025. - 153). Trešo valstu pilsoņus var pieskaitīt īpašai riska grupai, jo atsevišķos gadījumos iezīmējas problēma, ka cietušie neizprot to, kā rīkoties un, un kur vērsties notiekot nelaimes gadījumam darbā, kas pārsvarā ir saistīts ar valodas barjeru, citu darba kultūru un pieredzi. Šādos gadījumos negodīgi darba devēji to var izmantot savtīgos nolūkos, lai atbrīvotos no atbildības par iespējamajiem pārkāpumiem.

Analizējot datus par nelaimes gadījumos darbā cietušo skaitu uz 100 000 nodarbinātajiem, konstatējams, ka 2025. gadā, salīdzinot ar 2024. gadu, kopējais cietušo skaits ir pieaudzis par 4%, smagi cietušo skaits samazinājies par 9 % un bojāgājušo skaits samazinājies par 15 % (skat. 16. grafiku).

16. grafiks: Nelaimes gadījumos darbā cietušo skaita uz 100 000 nodarbinātajiem dinamika (2021. - 2025.)

Apkopojot un analizējot Darba inspekcijas rīcībā esošos datus no 2001. gada, ir redzams, ka letālo darbā notikušo nelaimes gadījumu skaits ir samazinājies vairāk nekā trīs reizes (skat. 17. grafiku). 2025. gadā, tāpat kā 2017. gadā, ir reģistrēts zemākais letālo nelaimes gadījumu darbā skaits pēdējo 25 gadu laikā. Darba inspekcijas ieskatā šo pozitīvo tendenci ir veicinājuši vairāki faktori, proti, Darba inspekcijas mērķtiecīgi veiktie pasākumi darba aizsardzības jomā kopumā, kā arī iepriekšējos gados veiktie pasākumi konkrēti nelaimes gadījumu darbā novēršanai, tas ir, gan preventīvas pārbaudes, gan ikgadējās tematiskās pārbaudes, kā arī aktīva darba devēju un darba ņēmēju informēšana un konsultēšana darba aizsardzības jomā. Veiktie pasākumi kopumā veicināja lielāku izpratni par darba vides apstākļu uzlabošanas nozīmīgumu uzņēmumos, līdz ar to darba devēji pievērta lielāku uzmanību nodarbināto drošībai, savukārt nodarbinātie arvien labāk ievēroja noteiktās drošības prasības darba vietā. Tas nenoliedzami kopumā sekmēja atbilstošu preventīvu pasākumu realizēšanu darba vidē, tādējādi novēršot iespējamo nelaimes gadījumu notikšanu.

17. grafiks: Nelaires gadījumos darbā bojā gājušo skaita dinamika (2001. - 2025.)

2025. gadā visbiežāk letālie nelaimes gadījumi darbā notikuši būvniecībā un transporta un uzglabāšanas nozarē. Minētajās nozarēs notika 71% (jeb 15) no visiem 2025. gadā notikušajiem letālajiem nelaimes gadījumiem darbā.

Būvniecībā bojāgājušo skaits 2025. gadā, salīdzinot ar 2024. gadu, ir divkārtšojies (2024. - 4; 2025. - 8). Galvenie cēloņi būvniecībā notikušajiem letālajiem nelaimes gadījumiem darbā bija saistīti gan ar trūkumiem darbu vadībā no darba devēja puses (nepietiekošu nodarbināto instruēšanu un apmācību drošu darba paņēmieni izmantošanā, kā arī ar darba drošības aprīkojuma trūkumu vai tā neesamību), gan ar darbinieku nedrošu rīcību (darba drošības aprīkojuma vai individuālo aizsardzības līdzekļu nelietošanu).

2025. gadā transporta un uzglabāšanas nozarē, salīdzinot ar 2024. gadu, bojāgājušo skaits ir palicis nemainīgs (2024. - 7; 2025. - 7). Letālo nelaimes gadījumu darbā cēloņi transporta un uzglabāšanas nozarē, galvenokārt, bija saistīti ar darbinieka nāvi veselības stāvokļa pēkšņas pasliktināšanās dēļ un ceļu satiksmes negadījumiem (minētie cēloņi kopā veido 71 % no visiem transporta un uzglabāšanas nozares letālajiem nelaimes gadījumiem), kā arī ar trūkumiem darba organizācijā, darba aizsardzības instrukciju neievērošanu no darbinieku puses un nepieļaujamu darba paņēmieni izmantošanu.

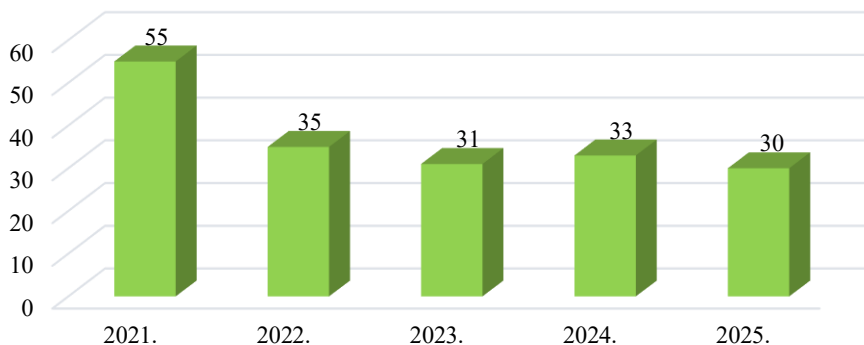
2025. gada statistikas dati par letālo nelaimes gadījumu darbā cēloņiem liecina, ka:

- ✓ visbiežāk - 32 % gadījumu - darbā notikušā nelaimes gadījuma cēlonis bija saistīts ar darba devēja atbildību jeb darba organizāciju un tās trūkumiem - nepietiekamu darbu organizācijas vadību un kontroli, neapmierinošu darbinieku instruēšanu un apmācību, kas ir būtisks priekšnoteikums nelaimes gadījuma novēršanai;
- ✓ 25 % gadījumu bija saistīti ar darbinieka nāvi pēkšņa veselības stāvokļa pasliktināšanās dēļ;
- ✓ 18 % no visiem letālajiem nelaimes gadījumiem bija saistīti ar darbinieka nedrošu rīcību, tostarp darba drošības noteikumu un instrukciju neievērošanu, darba aizsardzības aprīkojuma un individuālo aizsardzības līdzekļu nelietošanu, kā arī nepieļaujamu vai nepiemērotu darba paņēmieni izmantošanu;

- ✓ 18 % bija ceļu satiksmes negadījumi, kas ir grūti prognozējams un līdz ar to arī grūti novēršams nelaimes gadījuma darbā cēlonis, tāpat kā darbinieka veselības strauja pasliktināšanās.

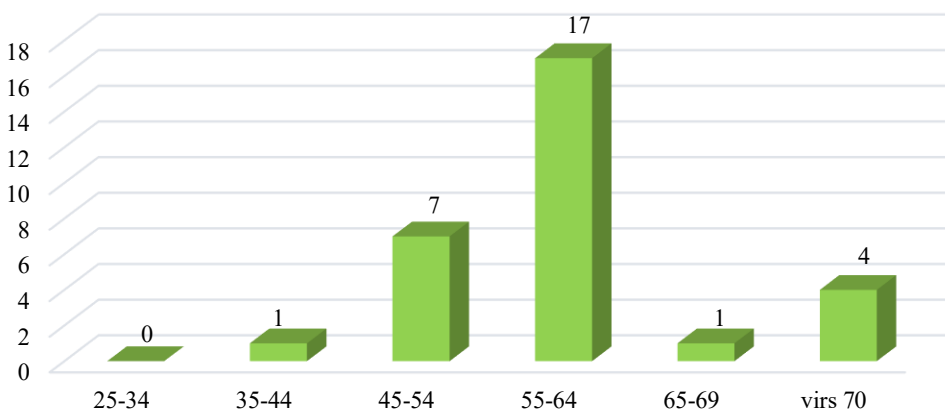
Analizējot letālo nelaimes gadījumu darbā statistikas datus, secināms, ka 2025. gadā bojāgājušo nodarbināto vidējais vecums bija 51 gads un vidējais darba stāžs - 7 gadi. 86 % bojāgājušo bija vīrieši (skat. 1. pielikumu).

2025. gadā Darba inspekcija izmeklēja 32 letālus nelaimes gadījumus darbā, kas nebija saistīti ar darba vides riska faktoru iedarbību, no tiem 30 (94 %) bija, t.s., dabīgās nāves gadījumi⁶ (skat. 18. grafiku). Savukārt, divos gadījumos nodarbinātie gājuši bojā pēc darba laika beigām vai atpūtas pārtraukuma laikā, vai nāve iestājusies alkoholisko, narkotisko, psihotropo vai citu kaitīgo vielu lietošanas rezultātā.

18. grafiks: Dabīgās nāves darbavietā gadījumu skaita dinamika (2021. - 2025.)

2025. gadā, tāpat kā iepriekšējos gados, dabīgā nāvē darba vietā visvairāk miruši nodarbinātie vecuma grupā no 55 līdz 64 gadiem (skat. 19. grafiku).

19. grafiks: 2025. gadā dabīgā nāvē darbavietā mirušo skaits pēc vecuma grupas (gados)

2025. gadā visvairāk dabīgās nāves gadījumu darbavietās reģistrēti: būvniecībā (4 jeb 13 %), transporta un uzglabāšanas nozarē (4 jeb 13 %), tirdzniecībā (4 jeb 13 %), ūdens apgādes,

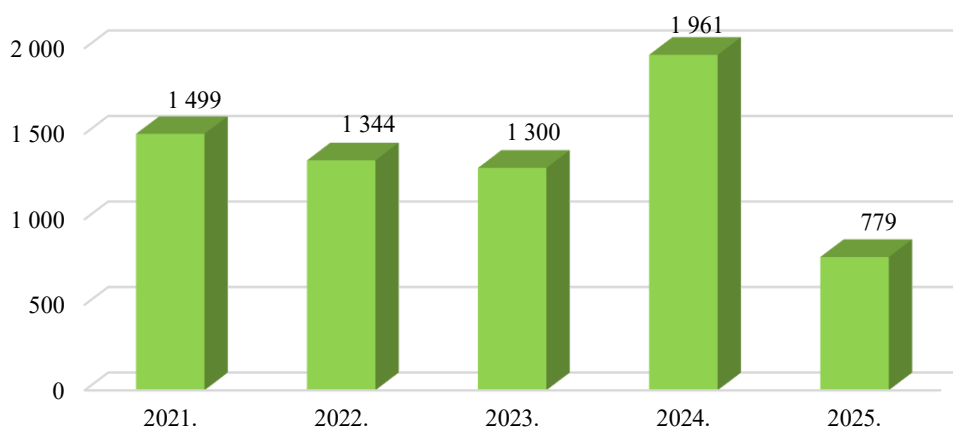
⁶ Nodarbinātais miris darbavietā, un Darba inspekcija sagatavojusi aktu par nelaimes gadījumu darbā atbilstoši MK 25.08.2009. noteikumu Nr.950 „Nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība” 35.² punktam, kurā noteikts, ka Darba inspekcija, ņemot vērā Aroda un radiācijas medicīnas centra ārstu komisijas arodslimībās sniegto atzinumu, izvērtē nelaimes gadījuma cēloņus un secina, ka cietušā nāves cēlonis darba vietā nav darba vides faktoru iedarbības rezultāts.

notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošanas un sanācijas nozarē (4 jeb 13 %) un apstrādes rūpniecībā (3 jeb 10 %).

2025. gadā 17 % no darbavietā dabīgā nāvē mirušajiem nebija veikta OVP. Darba inspekcijas ieskatā OVP veikšanai ir būtiska nozīme, jo tās laikā, veicot izmeklējumus pie arodārsta un citiem speciālistiem, ir iespējams savlaicīgi konstatēt iepriekš nepamanītas veselības problēmas, tādējādi mazinot potenciālos dabīgās nāves darbavietā riskus.

2.4.4. 2025. gadā sagatavoto darba vietas higiēnisko raksturojumu un pirmreizēji apstiprināto arodslimību analīze

Līdz 2025. gada 30. maijam Darba inspekcija savas kompetences ietvaros piedalījās arodslimību izmeklēšanā, sagatavojot DVHR. 2025. gadā, pamatojoties uz arodslimību ārstu pieprasījumu, Darba inspekcijas amatpersonas sagatavoja 779 DVHR (skat. 20. grafiku).

20. grafiks: Sagatavoto darba vietas higiēnisko raksturojumu skaita dinamika (2021. - 2025.)

Lai uzlabotu un pilnveidotu arodslimību diagnostikas procesu un paaugstinātu iespējas efektīvāk izmantot Darba inspekcijas resursus darba aizsardzības uzraudzības un kontroles jomā, atbilstoši MK 11.11.2006. noteikumu Nr. 908 “Arodslimību izmeklēšanas un uzskaites kārtība” 15. un 16.³ punkta grozījumiem no 01.06.2025. ir mainījusies DVHR sagatavošanas kārtība - tos sagatavos darba devējs. VSIA “Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas” Aroda un radiācijas medicīnas centra ārstu komisija arodslimībās (Arodārstu komisija) lūgs Darba inspekciju izteikt viedokli vai veikt pārbaudi potenciālā arodslimnieka darbavietā tikai gadījumos, ja konstatēs būtiskas pretrunas starp personas sniegto informāciju par darba vides apstākļiem un darba devēja sagatavoto DVHR, kā arī gadījumos, ja darba devējs nebūs sagatavojis DVHR, vai arī būs nepieciešama konsultācija par jauniem vai specifiskiem darba vides faktoriem.

Saskaņā ar MK 11.11.2006. noteikumu Nr. 908 “Arodslimību izmeklēšanas un uzskaites kārtība” 24. punktu Darba inspekcija no Arodārstu komisijas turpina saņemt ziņojumus par pirmreizēji apstiprinātajiem arodslimību gadījumiem statistikas apkopošanai.

Tehnisku iemeslu dēļ statistikas dati par 2025. gadā pirmreizēji apstiprinātajiem arodslimību gadījumiem tiks publicēti vēlāk.

2.4.5. Valsts darba inspekcijas dalība Eiropas Savienības informācijas sistēmās

SLIC ir izveidojusi zināšanu apmaiņas vietni (*Knowledge Sharing Site - KSS*) zināšanu apmaiņas sistēmas (*Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens - CIRCABC*) interneta aplikācijā, lai ES dalībvalstis kopīgi varētu risināt praktiskās problēmas, kas saistītas ar ES direktīvu darba drošībā un veselības aizsardzībā prasību ieviešanu, kā arī dalītos ar labās prakses piemēriem.

2025. gadā CIRCABC - KSS tika ievietoti 35 jautājumi no 16 ES valstīm un Norvēģijas, pieci jautājumi no SLIC darba grupām un astoņu darbā notikušu nelaimes gadījumu apraksti. Darbā notikušo nelaimes gadījumu apraksti dod iespēju mācīties no citu valstu pieredzes, ņemt to vērā un integrēt preventīvajā darbā. Savukārt, Latvijas Darba inspekcija sniedza atbildes uz 22 jautājumiem, kas aptvēra plašu tēmu loku attiecībā uz ES direktīvu prasībām un ES valstu praksi šo prasību ieviešanā - dažādu ķīmisko vielu izmantošana darbā, darbs ar kaitīgām vielām (azbestu, silīcija dioksīdu); klimata izmaiņu ietekme uz darba vidi; nodarbināto veselības uzraudzības sistēmas finansējums; nelaimes gadījumu darbā klasifikācija un paziņošana; uzņēmumu apsekošana atbilstoši riska kategorijām; vibrācija - ekspozīcija un kontroles pasākumi; jauniešu darbs; likumdošanas par darba drošības un veselības aizsardzības prasībām darba vietās salīdzināšana u.c.

Darba inspekcija ir arī viena no Latvijas kompetentajām iestādēm, kas izmanto ES Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (*Internal Market Information System* - IMI). IMI ir droša, elektroniska sistēma, kas atvieglo informācijas apmaiņu starp ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kuras ir iesaistītas ES tiesību aktu praktiskajā īstenošanā, un palīdz pildīt pārrobežu administratīvās sadarbības pienākumus daudzās vienotā tirgus politikas jomās, piemēram, saistībā ar nosūtītajiem darbiniekiem.

2025. gadā Darba inspekcija IMI saņēma 67 informācijas pieprasījumus, no tiem:

- ✓ 37 par darbinieku norīkošanu no Latvijas uz citām ES dalībvalstīm;
- ✓ 14 lēmuma par sodu paziņošanu;
- ✓ 9 par naudas sodu piedziņu;
- ✓ 4 lūgumus nosūtīt dokumentus pakalpojuma sniedzējam (darba devējam);
- ✓ 3 saistībā ar uzņēmējdarbību.

Savukārt, Darba inspekcija 2025. gadā IMI nosūtīja 34 pieprasījumus, no tiem:

- ✓ 26 par darbinieku norīkošanu no Latvijas uz citām ES dalībvalstīm;
- ✓ 4 saistībā ar uzņēmējdarbību;
- ✓ 2 lūgumus nosūtīt dokumentus pakalpojuma sniedzējam (darba devējam);
- ✓ 1 lūgums par sodu paziņošanu;
- ✓ 1 pieprasījums par lēmuma paziņošanu.

Pamatojoties uz IMI saņemtajiem lūgumiem par administratīvo naudas sodu piedziņu, 2025. gadā Valsts kasē iekasēti četri citās ES un EEZ dalībvalstīs piemērotie naudas sodi par kopējo summu 8 375,25 euro.

Autopāravadājumu likuma 52.⁷ panta trešajā daļā noteikts, ja Latvijā reģistrēts pārvadātājs Autopāravadājumu likuma norādītajā termiņā un kārtībā nav iesniedzis ES dalībvalsts pieprasītos dokumentus, Darba inspekcija nosūta konkrētajam pārvadātājam pieprasījumu iesniegt tos attiecīgās valsts kompetentajai institūcijai 25 darbadienu laikā no savstarpējas palīdzības pieprasījuma, kas saņemts IMI. 2025. gadā Darba inspekcija ir saņēmusi un izpildījusi četrus savstarpējas palīdzības pieprasījumus.

2.4.6. Konsultāciju sniegšana un sociālo dialogu organizēšana

Saskaņā ar Valsts darba inspekcijas likumu viens no Darba inspekcijas uzdevumiem ir sniegt bezmaksas konsultācijas par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām.

2025. gadā Darba inspekcija sniedza 31 196 konsultācijas (26 366 telefonkonsultācijas; 1 313 klātienes konsultācijas; 2 959 konsultācijas e-pastā; 32 virtuālās konsultācijas, 239 konsultācijas Darba inspekcijas sociālajos tīklos *X.com* un *Facebook.com* un 287 skaidrojumus), no kurām 11 882 konsultācijas tika sniegtas darba devējiem, 17 880 darba ņēmējiem un 1 434 - citiem interesentiem. Darba inspekcijas mājaslapā www.vdi.gov.lv virtuālais asistents Zintis 2025. gadā sniedzis 1 771 konsultāciju.

2025. gadā sniegto konsultāciju skaits, salīdzinot ar 2024. gadu palicis praktiski nemainīgs.

2025. gadā divos uzņēmumos tika organizēti sociālie dialogi saistībā ar iespējamu mobingu / bosingu, kas izveidoja pamatu turpmākiem pasākumiem problēmjautājumu risināšanā.

2.4.7. Rūpniecisko avāriju riska uzņēmumu uzraudzība

Saskaņā ar MK 01.03.2016. noteikumiem Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” Darba inspekcijas amatpersonas savas kompetences ietvaros 2025. gadā piedalījās rūpniecisko avāriju riska uzņēmumu apsekošanā un dokumentu (drošības pārskatu, rūpnieciskās avārijas novēršanas programmu) izvērtēšanā. Saskaņā ar Valsts vides dienesta Attīstības un uzraudzības departamenta apstiprināto 2025. gada Inspekcijas programmu tika veiktas 47 pārbaudes (plānotas - 48), bet viena pārbaude tika atcelta. Pārbaūžu laikā tika konstatēti 56 darba aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumi (skat. 3. tabulu), kuru novēršanai tika izsniegti 20 rīkojumi.

3. tabula: 2025. gadā rūpniecisko avāriju riska uzņēmumu pārbaudēs konstatētie pārkāpumi

normatīvais akts	pārkāpumu skaits
MK 28.04.2009. noteikumi Nr. 359 “Darba aizsardzības prasības darba vietās”	14
MK 03.09.2002. noteikumi Nr. 400 “Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”	8
MK 10.03.2009. noteikumi Nr. 219 “Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”	7
MK 02.10.2007. noteikumi Nr. 660 “Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”	6
MK 10.08.2010. noteikumi Nr. 749 “Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”	6
MK 15.05.2007. noteikumi Nr. 325 “Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās”	5
MK 03.08.2010. noteikumi Nr. 713 “Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu”	3
MK 10.06.2003. noteikumi Nr. 300 “Darba aizsardzības prasības darbā sprādzienbīstamā vidē”	3
citi	4
kopā	56

No veiktajām pārbaudēm secināms, ka rūpnieciskā riska uzņēmumos kopumā tiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās darba aizsardzības prasības. Biežāk darba aizsardzības prasību pārkāpumi konstatēti tajos uzņēmumos, kuros kompleksā pārbaude tiek veikta reizi trijos gados. Pēdējo gadu laikā konstatēto pārkāpumu skaits būtiski nav mainījies, kā arī uzņēmumi sadarbojas ar kontrolējošām iestādēm un izpilda tiem uzdotos norādījumus.

2.4.8. Streiku norises uzraudzība

2025. gadā Darba inspekcijā tika saņemta informācija par diviem streika pieteikumiem. Darba inspekcija atbilstoši kompetencei sniedza tiesai viedokli par streika pieteikumu tiesiskumu un abos gadījumos tiesa tos atzina par nelikumīgiem.

2.4.9. Pakalpojumu vides pilnveide

Pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17. panta pirmo daļu un MK 04.07.2017. noteikumu Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" 5. punktu, kā arī saskaņā ar MK 2024. gada 4. jūnija rīkojumu Nr. 444 "Par Pakalpojumu vides pilnveides plānu 2024. - 2027. gadam" Darba inspekcijā 2025. gadā tika turpināta pakalpojumu pilnveide, kuras ietvaros pabeigts visu Darba inspekcijas pakalpojumu un pakalpojumu kopuma vērtējums.

Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēmā (VIRIS) tika aktualizēta informācija par definētajiem Darba inspekcijas pakalpojumiem, novērtēti visu pakalpojumu riski un apkopoti priekšlikumi pakalpojumu risku mazināšanai. Pakalpojumu pilnveidē noteikts pilnveides rezultatīvo rādītāju pieaugumu par 5% viena gada laikā. 2025. gadā, realizējot Pakalpojumu vides pilnveides plānā 2024. - 2027. gadam iekļautos uzdevumus, Darba inspekcijas pakalpojumu vides atbilstība sasniedza 36 %, kas sevī ietver pārskatītus pakalpojumu pilnveidē iesaistīto darbinieku amata aprakstus, identificētus un vērtētus pakalpojumu riskus, informācijas papildināšanu par pakalpojumiem Darba inspekcijas mājaslapā www.vdi.gov.lv un VIRIS, nodrošinot sabiedrībai pilnīgāku informāciju par iestādes pakalpojumiem.

2.5. Valsts darba inspekcijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai

2.5.1. Iekšējā kontrole

Darba inspekcija, lai veicinātu uz integrētu riska pārvaldību balstītu vadības sistēmu, kas nodrošina savlaicīgu risku identifikāciju, analīzi un nepieciešamo risku mazināšanas pasākumu noteikšanu, uztur un aktualizē risku reģistru.

Darba inspekcijas risku reģistrā ir iekļautas:

- ✓ desmit organizatoriskās sistēmas;
- ✓ vairāki desmiti organizatorisko sistēmu darbības virzieni, kas detalizēti raksturo Darba inspekcijas pamatdarbības un atbalsta funkcijas;
- ✓ vairāk kā 250 identificētie riska faktori.

Darba inspekcijas risku reģistrā iekļautās informācijas atjaunošana vai papildināšana tiek veikta regulāri, iekļaujot tajā jaunus riskus, kā arī aktualizējot risku mazināšanas pasākumu uzraudzību. 2025. gadā Darba inspekcijas risku reģistrs papildināts ar pakalpojumu pārvaldības riskiem.

2025. gadā tika veiktas 184 incidentālās (konkrētu gadījumu) pēcpārbaudes par Darba inspekcijas amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu un administratīvajās lietās, kā arī disciplinārlietās un dienesta pārbaudēs. Incidentālā pārbaude tiek veikta gadījumos, kad pirmšķietami saskatāmi trūkumi - procesuālo vai materiālo tiesību normu pārkāpumi. Pārkāpumi netika konstatēti 94 no veiktajām incidentālajām pārbaudēm par amatpersonas pieņemto lēmumu vai faktisko rīcību, 52 pārbaudēs konstatēti būtiski, bet 38 pārbaudēs - mazāk būtiski vai nebūtiski trūkumi.

2025. gadā Darba inspekcijā tika veiktas četras iekšējās kontroles pārbaudes:

- ✓ darbā notikušo nelaimes gadījumu izmeklēšana un aktu par nesmagu nelaimes gadījumu darbā reģistrēšana;
- ✓ uz Latviju nosūtīto darbinieku nodarbinātības nosacījumu pārbaudžu uzraudzība;
- ✓ administratīvā pārkāpuma procesa norises kontrole Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmā;
- ✓ administratīvo sodu piedziņas procesa uzraudzība.

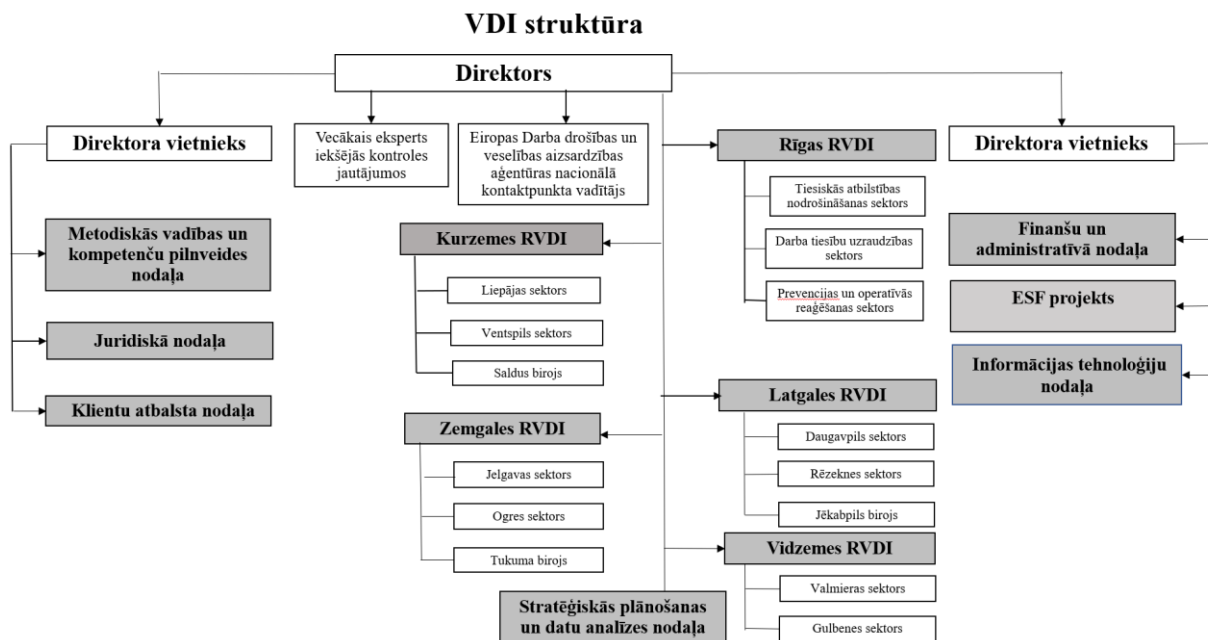
Divas reizes gadā visas Darba inspekcijas amatpersonas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) mājaslapā izpildīja testu par interešu konflikta novēršanas jautājumiem.

2.5.2. Strukturālās reformas

Darba inspekcijas struktūru veido Darba inspekcijas pārvalde un piecas reģionālās Valsts darba inspekcijas (RVDI). 2025. gadā, lai optimāli un mērķtiecīgi izmantotu Rīgas RVDI materiālos un personālrесursus, kā arī veicinātu Darba inspekcijas mērķu īstenošanu, Rīgas RVDI struktūrā tika veiktas izmaiņas:

- ✓ likvidēts Rīgas RVDI Darba aizsardzības uzraudzības sektors;
- ✓ likvidēts Rīgas RVDI Mediācijas un tiesiskās atbilstības nodrošināšanas sektors;
- ✓ izveidots Rīgas RVDI Tiesiskās atbilstības nodrošināšanas sektors.

Darba inspekcijas struktūra 2025. gadā pēc strukturālajām izmaiņām redzama 1. attēlā.

1. attēls: Darba inspekcijas struktūra 2025. gadā

3. Personāls

3.1. Informācija par personālu

2025. gadā Darba inspekcijā bija 183 amata vietas, kas kopā veidoja 179,6 amata slodzes. Faktiskais vidējais nodarbināto skaits - 162, t. sk. 135 ierēdņi. Darba inspekcijas personāla mainības līmenis 2025. gadā bija 15 %, un tas, salīdzinot ar 2024. gadu, ir samazinājies par 10 %. Tas skaidrojams ar atalgojuma palielinājumu, īpaši, jauniem inspektoriem, uzsākot darbu.

Darba inspekcijā nodarbināto vidējais vecums ir 46 gadi (skat. 4. tabulu).

4. tabula: 2025. gadā (uz 31. decembri) Darba inspekcijā strādājošo darbinieku un ierēdņu skaita sadalījums pēc vecuma

vecuma grupa	strādājošo skaits
līdz 20 gadiem	0
20 - 29 gadi	5
30 - 39 gadi	41
40 - 49 gadi	47
50 - 59 gadi	44
60 - 64 gadi	14
65 gadi un vairāk	4

Darba inspekcijā 70 % nodarbināto ir sievietes.

Darba inspekcijā strādā augsti izglītots un pieredzējis personāls - 97 % nodarbināto ir augstākā izglītība. Darba inspekcijā 47 % darbinieku strādā vairāk kā piecus gadus, kas ļauj nodrošināt zināšanu un labās prakses pārmantošanu.

3.2. Nodarbināto apmācība

Nodarbināto apmācība ir viens no būtiskākajiem faktoriem, kas ietekmē gan Darba inspekcijas darbības un sniegto pakalpojumu kvalitāti un efektivitāti kopumā, gan nodarbināto individuālo profesionālo izaugsmi. Darba inspekcija organizē apmācības gan jaunpieņemtajām amatpersonām, gan jau pieredzējušiem inspektoriem.

2025. gadā tika organizētas Darba inspekcijas jauno inspektoru apmācības (A modulis), kuru mērķis ir nodrošināt vispārējo pamatapmācību piecās apmācību nedēļās; specializētās nozaru apmācības (B modulis), kuru mērķis ir Darba inspekcijas inspektoru teorētisko un praktisko zināšanu pilnveidošana darba aizsardzībā kādā konkrētā nozarē; tālākapmācības (C modulis), kuru mērķis ir Darba inspekcijas darbinieku profesionālo, sociālo un metodisko kompetenču apgūšana, saglabāšana un pilnveidošana.

Apmācības bērnu tiesību aizsardzībā organizētas 49 amatpersonām. Sadarbībā ar CERT.LV ekspertiem tika organizētas ikgadējās mācības visiem Darba inspekcijas nodarbinātajiem par informācijas tehnoloģiju drošību un kiberdrošību.

2025. gadā Darba inspekcija organizēja mācības inspektoriem:

- ✓ par darbā notikušu nelaimes gadījumu cēloņu noteikšanas metodēm;
- ✓ par vairošanās kultūru, kas aktualizējas, ja uzņēmumā ir noticis nelaimes gadījums darbā;
- ✓ par nelaimes gadījumu izmeklēšanas pilnveidošanu gadījumos, kad kā nelaimes gadījuma cēlonis ir norādīta darbinieka neuzmanība;
- ✓ simulācijas mācības sadarbībā ar Valsts policiju un VRS par jautājumiem, kas saistīti ar cilvēktirdzniecību un trešo valstu pilsoņu nodarbināšanu u.c.

2025. gadā Valsts administrācijas skolas piedāvātajās mācību programmās, kas saistītas ar korupcijas un interešu konflikta novēršanas un valsts amatpersonas profesionālās ētikas jautājumiem, iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas izveidi, līderību, lojalitāti un reputāciju publiskajā sektorā, mācījās 33 Darba inspekcijā nodarbinātie. Savukārt, 88 Darba inspekcijas amatpersonas mācījās Digitālās akadēmijas rīkotajos semināros par mākslīgā intelekta un datu analīzes rīku izmantošanas iespējām publiskajā pārvaldē. Sadarbībā ar KNAB Darba inspekcijas nodarbinātajiem tika organizēts tiešsaistes seminārs “Interesu konflikts un valsts amatpersonas ētika”.

Darba inspekcijas pakalpojumu kopuma vadītājs piedalījās 2025. gadā uzsāktajās Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas organizētajās 32 nedēļu mācībās par pakalpojumu pārvaldības uzdevumiem un to risinājumiem.

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Nozīmīgs Darba inspekcijas darbības virziens ir sabiedrības informēšana. 2025. gadā, līdzīgi kā iepriekšējos gados, lielākā daļa pasākumu notika tiešsaistē. Kopumā semināru un konferenču laikā 2025. gadā tika izglītota 3 541 persona (2024. - 3 692; 2023. - 2 905).

Lai efektīvāk un ātrāk tiktu informēta sabiedrība, Darba inspekcijas mājaslapā www.vdi.gov.lv regulāri tika aktualizēta skaidrojumu sadaļa, gan aktualizējot esošos skaidrojumus, gan papildinot ar jauniem skaidrojumiem par dažādiem sabiedrībā aktuāliem darba tiesību jautājumiem, kā piemēram par izmaiņām DVHR sagatavošanas kārtībā un grozījumiem MK 12.10.2004. noteikumos Nr. 852 "Darba aizsardzības prasības darbā ar azbestu".

2025. gadā Darba inspekcijas uzturētā mājaslapa www.stradavesels.lv tika papildināta ar dažādiem informatīvi skaidrojošajiem materiāliem. Kopumā 33 zināšanu pārbaudes rīka "Lineāls" testi bija lietoti 45 962 reizes, no kurām 53 % atbildes bija pareizas. Savukārt, risku spēlē "Atpazīsti bīstamību" kopumā bija pieejami 172 attēli. Risku spēli kopā bija spēlējuši 154 766 intereseanti, no attēlos redzamajām bīstamajām un nedrošajām situācijām pareizi atrodot 69 %.

Darba inspekcijas izveidotās darbā notikušo nelaimes gadījumu kartes mājaslapā www.vdi.gov.lv tika papildinātas ar informāciju par 2024. gadā reģistrētajiem letālajiem nelaimes gadījumiem darbā, t.sk. aktualizētas arī nozaru kartes (<https://www.vdi.gov.lv/lv/nelaimes-gadijumu-karte>), kā arī izveidota jauna karte ar nelaimes gadījumu darbā, kuros cietuši jaunieši, aprakstiem. Kartes kopumā bija aplūkojuši un ar darbā notikušo nelaimes gadījumu aprakstiem iepazinušies 345 432 intereseanti, kas ir gandrīz divreiz vairāk nekā 2024. gadā (196 041). Jāpiebilst, ka Darba inspekcija piedalījās arī trīs semināros saistībā ar nelaimes gadījumiem darbā, kuros minētās kartes tika izmantotas kā viens no diskusiju pamatmateriāliem.

2025. gadā Darba inspekcija turpināja uzturēt un ievietot aktuālo informāciju:

- ✓ mājaslapā www.vdi.gov.lv;
- ✓ Darba inspekcijas *Facebook* profilā, kuram bija 28 318 sekotāji (2024. - 22 798);
- ✓ X kontā @darbainspekcija, kuram bija 2 701 sekotājs un 9 968 ieraksti (2024. - 2 711 sekotāji un 9 748 ieraksti);
- ✓ X kontā @darbaizsardziba, kuram bija 1 125 sekotāji un vairāk par 13 900 ierakstiem (2024. - 1 173 sekotāji un 13 700 ieraksti);
- ✓ Darba inspekcijas *Youtube* kanālā (kopējais skatījumu skaits 2025. gadā pārsniedza 1,5 miljonus);

Darba inspekcijas amatpersonas arī kā lektori piedalījās tiešsaistes semināros, konferencēs un citās aktivitātēs, kuras organizēja valsts un pašvaldību iestādes, nevalstiskās organizācijas un/vai sociālie partneri, un kuras bija vērstas uz sabiedrības informēšanu par Darba inspekcijas kompetencē esošajiem jautājumiem:

- ✓ "Misija Nulle" forumos par aktuāliem darba vides jautājumiem;
- ✓ Nodarbinātības valsts aģentūras projektā "Prasmju pilnveide pieaugušajiem", kura ietvaros tiešsaistes semināros bezdarbnieki tika informēti par darba aizsardzības un darba tiesību normatīvo aktu prasībām un sniegtas atbildes uz viņu uzdotajiem jautājumiem;
- ✓ turpinās sadarbība ar Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcu darbā notikušo nelaimes gadījumu slēpšanas mazināšanā - slimnīcas uzgaidāmās telpas tablo tiek rādīta informācija par to, cik svarīgi cietušajam ir izstāstīt ārstam patiesību par darbā gūtas traumas apstākļiem, nevis to censties slēpt, kā arī informācija par sociālajām garantijām cietušajam, ja nelaimes gadījums darbā tiek izmeklēts un reģistrēts Darba inspekcijā.

2025. gadā turpinājās atsaucīga un operatīva sadarbība ar dažādiem masu medijiem - televīziju, radio, presi, kā arī interneta portāliem, sniedzot intervijas, skaidrojumus, statistikas datus, piedaloties mediju diskusijās, informējot par aktualitātēm darba tiesībās un darba aizsardzībā.

2025. gadā tika turpināta tiešsaistes darba vides risku interaktīvās novērtēšanas rīka (*Online interactive Risk Assessment* - OiRA) satura pilnveidošana, padarot to lietotājiem draudzīgāku, kā arī uzlabojot rīka funkcionalitāti OiRA rīku administratoriem. Tāpat notika arī visu rīku satura pilnveidošana, galvenokārt, papildinot tos ar izmaiņām normatīvajos aktos un ar jauniem informatīvi skaidrojošiem materiāliem. Dažāda veida informācija par OiRA tika publicēta, galvenokārt, sociālajos tīklos, jo interese par klātienes semināriem joprojām saglabājas zema.

Līdz 2025. gada 31. decembrim OiRA kopā bija izmantojuši 8 297 lietotāji, veicot 14 447 novērtējumus.

4.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Darba inspekcijas darbā būtiska loma ir sadarbībai ar sociālajiem partneriem. Darba inspekcija Latvijā nodrošina Kontaktpunkta darbību, savukārt, informācijas apriti organizē Informācijas padome, kuru veido darba drošības un nodarbināto veselības aizsardzības jomā kompetenti pārstāvji no LM, Darba inspekcijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS), Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK), kā arī Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūta. 2025. gadā visa informācijas aprite un lēmumu pieņemšana Informācijas padomē notika elektroniski vai tiešsaistē. Informācijas padomes darbības mērķis ir nodrošināt ES un Latvijas darba drošības un nodarbināto veselības aizsardzības stratēģijām un sabiedrības interesēm atbilstošas informācijas apriti Latvijā. Darba inspekcijas sociālie partneri LBAS un LDDK Informācijas padomē darbojas, lai nodrošinātu sabiedrību ar informāciju par Aģentūras īstenotajām aktivitātēm darba drošības un veselības aizsardzības jomā. Tādējādi par minētajiem jautājumiem tiek nodrošināta informācijas aprite starp Darba inspekcijas primārajām mērķauditorijām - nodarbinātajiem un darba devējiem.

2025. gadā Darba inspekcija turpināja informēšanas un izglītošanas darbu, piedaloties dažādu organizāciju un biedrību, t.sk. "Misija Nulle" organizētajos semināros/pasākumos. "Misija Nulle" ir Latvijā izveidota sociāla iniciatīva un sadarbības platforma darba aizsardzības jomā, kuras pamatideja ir būtiski samazināt nelaimes gadījumu skaitu darba vietās, tiecoties uz „0”. Darba inspekcija kopš 2022. gada 28. maija, kad pievienojās "Misija Nulle" hartai, ir "Misija Nulle" sadarbības partneris un aktīvi iesaistās iniciatīvas īstenotajos forumos un citos informatīvajos pasākumos, veicinot darba aizsardzības kultūras attīstību un drošas darba vides principu ieviešanu Latvijā. 2025. gadā Darba inspekcijas amatpersonas piedalījās "Misija Nulle" Pavasara forumā "Drošība 24/7 - jeb drošībai brīvdienu nav", sniedzot informāciju par aktuālajām tendencēm nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanā un statistikas datus, kā arī Rudens forumā "Neredzamais drošības pamats - psihiskā veselība" - ar prezentāciju "Nelaimes gadījumi darbā, kuru cēlonis ir fiziskā vardarbība un psiholoģiskā spriedze darba vidē" - par vardarbības izpausmēm darba vietās un tās radītajām sekām.

5. Plāni 2026. gadam

2026. gadā Darba inspekcija īstenos budžeta programmas „Darba apstākļu uzlabošana” (21.00.00) apakšprogrammā „Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība” (21.01.00) noteiktos politikas un darbības rezultatīvos rādītājus:

- ✓ kopā veicamais uzņēmumu pārbaūžu skaits - 9 250;
- ✓ pārbaūžu skaits uzņēmumos, kuru darbībā ir paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks - 1 850, no tiem vismaz 25 % apsekojumu ir rezultatīvi;
- ✓ atkārtoto pārbaūžu skaita īpatsvars uzņēmumos, kuros konstatēts paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks - 15 %;
- ✓ preventīvo pārbaūžu darba aizsardzībā un darba tiesībās skaits - 2 900, no tām 1 200 pārbaudes tiks veiktas tematiskajās pārbaudēs un citās mērķpārbaudēs (būvniecība; bīstamās nozares (Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozares

apakšnozares - Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības; Mežsaimniecība un mežizstrāde); psihoemocionālie riski skolās; tirdzniecība, transports; nekad vai sen neapsekoti uzņēmumi; nosūtītie darbinieki); 5 % no kopējā pārbaužu skaita tiks veiktas uzņēmumos, kuros iepriekš ir konstatēti pārkāpumi;

- ✓ uzņēmumos novērsto darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības pārkāpumu skaita īpatsvars no visiem Darba inspekcijas konstatētajiem pārkāpumiem darba tiesībās un darba aizsardzībā - vismaz 80 %;
- ✓ viena ES ikgadējā sabiedrības informēšanas kampaņa par drošiem darba apstākļiem;
- ✓ sabiedrības izglītošanas pasākumos par aktuāliem darba aizsardzības un darba tiesību jautājumiem (semināri, konferences, diskusijas u.c.) izglītotas 2 500 personas;
- ✓ 250 publicitātes pasākumi par aktuāliem darba aizsardzības un darba tiesību jautājumiem, t.sk., neregistrēto nodarbinātību (preses relīzes, preses brīfingi, publikācijas drukātajos un elektroniskajos medijos, intervijas TV un radio).

2026. gadā turpinās ESF+ projekta “Valsts Darba inspekcijas veikspējas stiprināšana un pakalpojumu modernizēšana” īstenošana.

**Valsts darba inspekcijas pārskats - analīze par notikušajiem
nelaimes gadījumiem darbā 2025. gadā**

1.	Reģistrētos nelaimes gadījumos cietušo skaita sadalījums pa RVDI						
	Reģionālā Valsts Darba Inspekcija	Kopā		Tajā skaitā			
		2024	2025	Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
	Rīgas RVDI	992	905	98	101	9	7
	Kurzemes RVDI	296	335	38	34	3	3
	Latgales RVDI	244	217	27	11	4	3
	Vidzemes RVDI	297	362	37	30	4	2
	Zemgales RVDI	487	585	50	48	5	6
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

2.	Nelaimes gadījumos cietušo sadalījums pa nozarēm						
	Nozares	Kopā		Tajā skaitā			
		2024	2025	Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
A	Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	87	86	17	12	4	0
01	Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības	56	51	10	10	2	0
02	Mežsaimniecība un mežizstrāde	31	35	7	2	2	0
03	Zivsaimniecība	0	0	0	0	0	0
B	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	14	11	0	1	0	0
08	Pārējā ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	14	11	0	1	0	0
C	Apstrādes rūpniecība	661	704	51	39	3	0
10	Pārtikas produktu ražošana	134	137	10	3	0	0
11	Dzērienu ražošana	13	16	0	0	0	0
13	Tekstilizstrādājumu ražošana	10	4	1	1	0	0
14	Apģērbu ražošana	10	9	0	0	0	0
16	Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana	195	210	14	13	1	0
17	Papīra un papīra izstrādājumu ražošana	1	4	0	0	0	0
18	Poligrāfija un ierakstu reproducēšana	11	11	0	0	0	0
20	Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana	8	11	2	2	0	0
21	Farmaceutisko pamatvielu un farmaceutisko preparātu ražošana	3	8	0	0	0	0
22	Gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana	23	33	3	0	0	0
23	Nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana	58	77	6	3	0	0
24	Metālu ražošana	5	9	0	1	0	0
25	Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas	100	84	8	4	0	0
26	Datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana	3	4	0	0	0	0
27	Elektrisko iekārtu ražošana	6	11	1	1	0	0

28	Citur neklasificētu iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana	16	15	0	2	0	0
29	Automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana	13	12	0	2	0	0
30	Citu transportlīdzekļu ražošana	7	4	2	1	0	0
31	Mēbeļu ražošana	26	27	1	3	0	0
32	Cita veida ražošana	6	3	0	0	1	0
33	Iekārtu un ierīču remonts un uzstādīšana	13	15	3	3	1	0
D	Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	21	24	3	4	0	0
35	Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	21	24	3	4	0	0
E	Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	52	69	6	10	1	2
36	Ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde	3	10	0	1	0	1
37	Notekūdeņu savākšana un attīrīšana	0	0	0	0	0	0
38	Atkritumu savākšana, apstrāde un izvietošana; materiālu pārstrāde	48	58	6	9	1	1
39	Sanitārija un citi atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumi	1	1	0	0	0	0
F	Būvniecība	222	219	40	31	4	8
41	Ēku būvniecība	66	71	10	9	0	5
42	Inženierbūvniecība	90	90	17	14	1	2
43	Specializētie būvdarbi	66	58	13	8	3	1
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	346	358	25	28	2	0
45	Automobiļu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts	24	13	2	1	1	0
46	Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	64	75	11	8	1	0
47	Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	258	270	12	19	0	0
H	Transports un uzglabāšana	304	275	33	40	7	7
49	Sauszemes transports un cauruļvadu transports	149	132	22	24	7	6
50	Ūdens transports	2	4	1	0	0	0
51	Gaisa transports	9	15	0	0	0	0
52	Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības	106	92	7	14	0	1
53	Pasta un kurjeru darbība	38	32	3	2	0	0
I	Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	58	83	6	6	0	0
55	Izmitināšana	13	16	1	2	0	0
56	Ēdināšanas pakalpojumi	45	67	5	4	0	0
J	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	30	21	1	2	0	0
58	Izdevējdarbība	1	2	0	2	0	0
59	Kinofilmu, video filmu, televīzijas programmu un skaņu ierakstu producēšana	5	1	0	0	0	0
60	Radio un televīzijas programmu izstrāde un apraide	1	2	0	0	0	0
61	Telekomunikācija	2	5	0	0	0	0
62	Datorprogrammēšana, konsultēšana un saistītas darbības	4	5	1	0	0	0

63	Informācijas pakalpojumi	17	6	0	0	0	0
K	Finanšu un apdrošināšanas darbības	5	2	0	0	0	0
64	Finanšu pakalpojumu darbības, izņemot apdrošināšanu un pensiju uzkrāšanu	5	1	0	0	0	0
65	Apdrošināšana, pārāpdrošināšana un pensiju uzkrāšana, izņemot obligāto sociālo apdrošināšanu	0	0	0	0	0	0
66	Finanšu pakalpojumus un apdrošināšanas darbības papildinošas darbības	0	1	0	0	0	0
L	Operācijas ar nekustamo īpašumu	22	31	3	4	1	1
68	Operācijas ar nekustamo īpašumu	22	31	3	4	1	1
M	Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	12	21	2	1	1	0
69	Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi	0	3	0	0		0
70	Centrālo biroju darbība; konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās	0	0	0	0	0	0
71	Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze	4	6	1	0	0	0
72	Zinātniskās pētniecības darbs	1	2	0	1	1	0
73	Reklāmas un tirgus izpētes pakalpojumi	2	5	0	0	0	0
74	Citi profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	5	4	1	0	0	0
75	Veterinārie pakalpojumi	0	1	0	0	0	0
N	Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	87	99	16	10	2	1
77	Iznomāšana un ekspluatācijas līzings	6	9	2	1	0	0
78	Darbaspēka meklēšana un nodrošināšana ar personālu	20	29	5	5	0	1
80	Apsardzes pakalpojumi un izmeklēšana	36	29	6	1	0	0
81	Būvniecības un ainavu arhitektu pakalpojumi	25	28	3	2	2	0
82	Biroju administratīvās darbības un citas uzņēmumu palīgdarbības	0	4	0	1	0	0
O	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	123	109	18	5	0	1
84	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	123	109	18	5	0	1
P	Izglītība	64	68	14	12	0	1
85	Izglītība	64	68	14	12	0	1
Q	Veselība un sociālā aprūpe	174	181	9	16	0	0
86	Veselības aizsardzība	141	156	5	15	0	0
87	Sociālā aprūpe ar izmitināšanu	24	20	2	0	0	0
88	Sociālā aprūpe bez izmitināšanas	9	5	2	1	0	0
R	Māksla, izklaide un atpūta	20	29	4	1	0	0
90	Radošas, mākslinieciskas un izklaides darbības	8	11	1	1	0	0
91	Bibliotēku, arhīvu, muzeju un citu kultūras iestāžu darbība	7	6	3	0	0	0
92	Azartspēles un derības	0	7	0	0	0	0
93	Sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbība	5	5	0	0	0	0
S	Citi pakalpojumi	14	14	2	2	0	0
94	Sabiedrisko, politisko un citu organizāciju darbība	11	10	1	1	0	0
96	Pārējo individuālo pakalpojumu sniegšana	3	4	1	1	0	0
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

3.	Nelaiemes gadījumos cietušo sadalījums pa profesijām						
	Profesijas	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
1	VADĪTĀJI	30	47	9	11	1	0
1.1	Likumdevēji, amatpersonas un vadītāji	5	8	3	1	1	0
1.2	KomerCPakalpojumu un administratīvie vadītāji	6	14	2	5	0	0
1.3	Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības ražošanas vadītāji	18	18	4	5	0	0
1.4	Viesmīlības un ēdināšanas pakalpojumu jomas vadītāji	1	7	0	0	0	0
2	VECĀKIE SPECIĀLISTI	148	161	19	19	1	2
2.1	Zinātnieki, fizikas un Zemes zinātņu vecākie speciālisti	12	18	1	3	0	0
2.2	Ārsti	48	51	3	3	0	0
2.3	Izglītības jomas vecākie speciālisti	50	49	7	7	0	1
2.4	Finanšu vecākie speciālisti	20	25	3	2	1	1
2.5	Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas vecākie speciālisti	11	4	3	2	0	0
2.6	Juridisko, sociālo un kultūras lietu vecākie speciālisti	7	14	2	2	0	0
3	SPECIĀLISTI	176	201	12	13	0	1
3.1	Zinātnes un inženierzinātņu speciālisti	65	75	10	4	0	1
3.2	Veselības aprūpes jomas speciālisti	31	32	0	1	0	0
3.3	KomerCDarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti	66	73	2	7	0	0
3.4	Juridisko, sociālo un kultūras lietu un tām radniecīgo lietu speciālisti	9	16	0	1	0	0
3.5	Informācijas tehnoloģiju jomas speciālisti	5	5	0	0	0	0
4	KALPOTĀJI	120	127	8	10	1	0
4.1	Iestāžu kalpotāji un kancelejas tehnikas operatori	7	5	0	0	0	0
4.2	Klientu apkalpotāji	18	19	0	2	0	0
4.3	Uzskaites un materiālo vērtību reģistrēšanas darbinieki	69	79	6	7	1	0
4.4	Citi kalpotāji	26	24	2	1	0	0
5	PAKALPOJUMU UN TIRDZNIECĪBAS DARBINIEKI	314	318	21	22	1	0
5.1	Individuālo pakalpojumu jomas darbinieki	79	81	5	1	0	0
5.2	Tirdzniecības darbinieki	130	130	5	9	1	0
5.3	Individuālās aprūpes darbinieki	70	66	5	8	0	0
5.4	Apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	35	41	6	4	0	0
6	KVALIFICĒTI LAUKSAIMNIECĪBAS, MEŽSAIMNIECĪBAS UN ZIVSAIMNIECĪBAS DARBINIEKI	31	26	6	4	2	0
6.1	Kvalificēti tirgus lauksaimniecības darbinieki	23	18	2	2	1	0
6.2	Kvalificēti tirgus mežsaimniecības, zivsaimniecības un medību saimniecības darbinieki	8	8	4	2	1	0
7	KVALIFICĒTI STRĀDNIEKI UN AMATNIEKI	484	501	50	42	4	4
7.1	Būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (izņemot elektrikus)	103	113	15	9	2	3
7.2	Metālapstrādes, mašīnbūves un tām radniecīgu jomu strādnieki	189	194	14	24	1	0
7.3	Amatnieki un iespieddarbu strādnieki	12	14	0	0	0	0

7.4	Elektrisko un elektronisko iekārtu strādnieki	50	41	9	3	1	1
7.5	Pārtikas produktu pārstrādes un kokapstrādes strādnieki, apģērbu izgatavošanas un citi amatnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	130	139	12	6	0	0
8	IEKĀRTU UN MAŠĪNU OPERATORI UN IZSTRĀDĀJUMU MONTIERI	463	455	50	50	8	6
8.1	Rūpniecisko iekārtu operatori	144	164	8	8	0	0
8.2	Montieri	28	15	2	1	0	0
8.3	Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un ceļšanas mašīnu un iekārtu operatori	291	276	40	41	8	6
9	VIENKĀRŠĀS PROFESIJAS	550	568	75	53	7	8
9.1	Apkopēji un palīgi mājas darbos	56	62	8	3	0	0
9.2	Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības strādnieki	34	21	10	2	2	0
9.3	Raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki	372	386	43	42	2	7
9.4	Pārtikas produktu sagatavošanas strādnieki	28	24	5	2	0	0
9.6	Atkritumu savācēji un citu vienkāršo profesiju strādnieki	60	75	9	4	3	1
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

4.	Nelaiemes gadījumos cietušo skaita sadalījums pēc to instruēšanas						
	Ievadinstruktaža	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
	veikta	2190	2243	230	198	21	17
	nav veikta	126	161	20	26	4	4
	kopā	2316	2404	250	224	25	21
	Instruktaža darba vietā	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
	veikta	2284	2361	236	212	20	18
	nav veikta	32	43	14	12	5	3
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

5.	Nelaiemes gadījumos cietušo sadalījums pēc darba stāža amatā, kuru izpildot noticis nelaimes gadījums						
	Darba stāžs	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
	līdz 1 gadam	875	863	82	62	10	9
	no 1 līdz 3 gadiem	664	708	68	72	9	5
	no 4 līdz 10 gadiem	459	515	58	46	4	2
	no 11 līdz 15 gadiem	143	140	19	20	1	1
	no 16 līdz 20 gadiem	76	79	8	3	0	1
	virs 20 gadiem	99	99	15	21	1	3
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

6.	Nelaimes gadījumos cietušo sadalījums pēc dzimuma						
	Dzimums	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
	Sievietes	866	976	77	74	5	3
	Vīrieši	1450	1428	173	150	20	18
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

7.	Nelaimes gadījumos cietušo sadalījums pēc to vecuma						
	Vecums	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
	līdz 18 gadiem	13	14	1	0	0	0
	no 18 līdz 24 gadiem	319	342	14	7	0	2
	no 25 līdz 34 gadiem	422	439	24	17	3	3
	no 35 līdz 44 gadiem	480	517	47	36	3	1
	no 45 līdz 54 gadiem	489	487	56	49	7	6
	no 55 līdz 64 gadiem	461	441	72	76	10	5
	virs 65 gadiem	132	164	36	39	2	4
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

8.	Nelaimes gadījumos cietušo skaits pa mēnešiem						
	Mēnesis	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
	janvāris	213	211	26	24	5	3
	februāris	228	203	23	15	1	4
	marts	184	179	28	17	3	0
	aprīlis	203	198	20	19	6	1
	maijs	181	189	18	14	2	2
	jūnijs	170	174	14	13	1	0
	jūlijs	206	228	10	19	1	0
	augusts	214	195	19	20	1	1
	septembris	179	219	23	18	2	3
	oktobris	203	211	28	23	1	3
	novembris	196	215	23	22	2	1
	decembris	139	182	18	20	0	3
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

9.	Nelaiimes gadījumu sadalījums pēc nelaiimes gadījumu cēloņiem						
	Nelaiimes gadījumu cēloņi	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
1	Neapmierinoši apstākļi darba vietā	185	207	31	23	2	2
11	Trūkst drošības aprīkojums, tas nedarbojas vai ir nepietiekošs	21	17	8	4	1	2
12	Bojātas iekārtas, instrumenti vai darba rīki	36	31	4	3	1	0
13	Kļūme darba materiālā, produktā vai vielā	20	20	1	4	0	0
14	Šauras vai nepiemērotas telpas	8	7	0	0	0	0
15	Nepietiekoša kārtība darba vietā	27	45	3	2	0	0
16	Nepiemērotie individuālās aizsardzības līdzekļi, vai to trūkums	15	22	3	2	0	0
17	Pārējie (Neapmierinoši apstākļi darba vietā)	58	65	12	8	0	0
2	Nedroša cilvēka rīcība (rīcība/cilvēks)	1658	1822	154	150	6	5
21	Nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas	657	728	66	65	5	2
22	Nav lietots drošības aprīkojums vai IAL	46	54	1	7	0	2
23	Lietotas nepieļautas vai nepiemērotas darba metodes	100	80	10	7	0	1
24	Lietoti nepiemēroti vai nepieļauti darba rīki, instrumenti, mašīnas	8	9	2	3	0	0
25	Nepietiekoša uzmanība	570	560	30	29	0	0
26	Darbs alkohola reibumā	5	5	0	1	1	0
27	Pārējie (Nedroša cilvēka rīcība (rīcība/cilvēks))	272	386	45	38	0	0
3	Darba organizācija un ar to saistītie trūkumi	334	177	73	60	12	9
31	Trūkumi darba vadībā, nepietiekoša kontrole	30	17	14	9	4	3
32	Neapmierinoša darbinieku instruēšana un apmācība	66	73	31	31	6	2
33	Nepareiza darba tehnoloģijas izvēle	105	10	5	2	1	0
34	Neapmierinoša darba uzdevumu deleģēšana, atbildības sadalījums	4	3	1	1	0	0
35	Neapmierinoša darba vietas izveidošana	19	16	5	5	1	0
36	Neapmierinoša darba telpas uzturēšana	75	16	7	2	0	0
37	Pārējie (Darba organizācija un ar to saistītie trūkumi)	30	42	10	10	0	4
38	Trūkumi darba laika sadalījumā	5	0	0	0	0	0
4	Ceļu satiksmes noteikumu neievērošana	77	70	14	12	8	5
41	Ceļu satiksmes noteikumu neievērošana	77	70	14	12	8	5
5	Vardarbība (uzbrukumi)	107	92	6	5	0	0
51	Vardarbība (uzbrukumi)	107	92	6	5	0	0
6	Pārējie	184	240	21	18	3	7
61	Pārējie	184	240	21	18	3	7
	kopā	2545	2608	299	268	31	28

10.	Nelaiimes gadījumos cietušo sadalījums pēc traumēšanas faktoriem						
	Traumēšanas faktori	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2024	2025	2024	2025	2024	2025
00	Nav informācijas	1	4	0	0	0	0
10	Elektrostrāvas iedarbība, saskare ar karstumu, aukstumu, ar indīgām vielām	59	75	2	3	2	0
11	Saskare ar elektrisko dzirksteli, zibens iedarbība	0	2	0	0	0	0
12	Elektrostrāvas iedarbība (saskare ar elektriskiem kontaktiem)	6	10	0	0	1	0
13	Saskare ar atklātu uguni, degošu priekšmetu vai vidi	16	20	0	3	0	0
14	Saskare ar aukstu, saldētu priekšmetu, vidi	0	1	0	0	0	0
15	Saskare ar indīgām vielām, ieelpojot tās	5	4	0	0	1	0
16	Saskare ar indīgām vielām, absorbējot tās	16	15	2	0	0	0
19	Citi	16	23	0	0	0	0
20	Noslīkšana, iegrimšana, ietīšana	6	7	2	3	2	2
21	Noslīkšana šķidrumā	1	2	0	0	1	2
22	Aprakšana cietā vielā	4	4	2	3	1	0
29	Citi	1	1	0	0	0	0
30	Horizontāla vai vertikāla sadursme ar stacionāru objektu (cilvēks kustībā)	881	869	157	133	7	4
31	Sasitums pēc kritiena no augstuma	202	181	68	48	5	2
31.	Sasitums, kas gūts pakrītot (vertikālā kustībā)	518	547	81	79	0	2
32	Sadursme ar stacionāru objektu (horizontālā kustībā)	136	105	7	4	2	0
39	Citi	25	36	1	2	0	0
40	Kustībā esošu priekšmetu iedarbība	498	534	51	50	10	11
41	Lidojoša priekšmeta iedarbība	40	63	3	6	1	0
42	Krītoša priekšmeta iedarbība	208	212	25	16	1	4
43	Piekarināta, šūpojoša priekšmeta iedarbība	21	15	0	2	0	0
44	Rotējoša, kustībā esoša priekšmeta iedarbība	90	93	3	6	1	0
45	Sadursme ar kustībā esošiem objektiem, arī transportlīdzekļiem (cietušais kustībā)	127	133	20	18	7	6
49	Citi	12	18	0	2	0	1
50	Saskare ar asu, smailu, raupju, nelīdzenu priekšmetu	250	264	4	3	0	0
51	Saskare ar asu priekšmetu (naži, asmeņi)	157	188	3	3	0	0
52	Saskare ar smailu priekšmetu (naglas, adatas)	23	19	0	0	0	0
53	Saskare ar nelīdzenu raupju priekšmetu	61	51	1	0	0	0
59	Citi	9	6	0	0	0	0
60	Ievilkšana, saspiešana	271	291	21	21	3	0
61	Ievilkšana, saspiešana iekārtas, objekta iekšienē	57	49	5	3	1	0
62	Ievilkšana, saspiešana zem iekārtas vai cita objekta	23	41	0	6	2	0
63	Ievilkšana, saspiešana starp objektiem	143	156	11	5	0	0
64	Roku, kāju, pirkstu ievilkšana, saspiedums vai amputācija	43	42	5	7	0	0
69	Citi	5	3	0	0	0	0
70	Fiziskā vai garīgā spriedze, stress	212	220	7	3	0	0
71	Fiziskā spriedze muskuļu un skeleta sistēmā	202	212	7	3	0	0

72	Fiziskā spriedze trokšņu, gaismas, radiācijas iedarbības dēļ	1	0	0	0	0	0
73	Garīgā spriedze, stress vai šoks	7	4	0	0	0	0
79	Citi	2	4	0	0	0	0
80	Cilvēku vai dzīvnieku uzbrukums	115	108	4	5	1	0
81	Dzīvnieku kodums	12	20	0	0	0	0
82	Kukaiņu kodums, dzēliens	1	0	0	0	0	0
83	Citu personu fiziskā iedarbība (piemēram, sitiens, grūdiens, žņaugšana)	98	85	4	4	0	0
89	Citi	4	3	0	1	1	0
99	Pārējie	23	32	2	3	0	4
	kopā	2316	2404	250	224	25	21

11.	Nelaiemes gadījumu sadalījums pēc ievainotām ķermeņu daļām			
	Ievainota ķermeņu daļa	2024	2025	
00	Cietušo ķermeņa daļu nav iespējams noteikt	20	32	
10	Galva (bez detalizēta uzskaitījuma)	229	224	
11	Galvas un galvaskausa nervi un asinsvadi, smadzeņu asinsvadi	12	9	
12	Sejas daļa	51	73	
13	Acs (acis)	45	50	
14	Auss (ausis)	2	2	
15	Zobi	1	1	
18	Galva, cietušas daudzas daļas	8	14	
19	Galva, citas daļas, kas nav iepriekš minētas	12	11	
20	Kakls (bez detalizēta uzskaitījuma)	18	5	
21	Kakls, neieskaitot mugurkaulu un kakla skriemeļus	3	2	
22	Kakls, citas daļas, kas nav iepriekš minētas	0	4	
30	Mugura (bez detalizēta uzskaitījuma)	52	60	
31	Mugura, ieskaitot mugurkaulu un muguras skriemeļus	51	33	
39	Mugura, citas daļas, kas nav iepriekš minētas	11	18	
40	Rumpis un orgāni (bez detalizēta uzskaitījuma)	7	4	
41	Krūškurvis, ribas (arī locītavas) un plecu lāpstiņas	79	72	
42	Krūšu daļa, ieskaitot orgānus	4	6	
43	Iegurnis un vēdera daļa, ieskaitot orgānus	14	17	
48	Rumpis, ievainotas daudzas vietas	3	1	
49	Rumpis, citas daļas, kas nav iepriekš minētas	4	2	
50	Augšējās ekstremitātes (bez detalizēta uzskaitījuma)	28	29	
51	Plecs un plecu locītavas	106	91	
52	Roka, ieskaitot elkoni	170	138	
53	Plauksta	189	204	
54	Rokas pirksts (pirksti)	438	490	
55	Delnas locītava	39	33	
58	Augšējās ekstremitātes, cietušas daudzas vietas	10	9	
59	Augšējās ekstremitātes, citas daļas, kas nav iepriekš minētas	5	11	
60	Apakšējās ekstremitātes (bez detalizēta uzskaitījuma)	47	36	
61	Gūža un gūžas locītava	25	24	

62	Kāja, ieskaitot celi	175	213
63	Potīte	177	176
64	Pēda	163	181
65	Kājas pirksts (pirksti)	51	46
68	Apakšējās ekstremitātes, skartas daudzas vietas	10	13
69	Apakšējās ekstremitātes, citas daļas, kas iepriekš nav minētas	17	14
70	Viss ķermenis (bez detalizēta uzskaitījuma)	4	8
71	Viss ķermenis (sistēmiskā iedarbība)	12	8
78	Cietušas daudzas ķermeņa vietas	18	28
99	Citas ķermeņa daļas, kas nav iepriekš minētas	6	12
kopā		2316	2404

12. Nelaiemes gadījumu sadalījums pēc ievainojuma rakstura			
	Ievainojuma raksturs	2024	2025
000	Ievainojuma veids nezināms vai nav norādīts	33	40
010	Brūces un virspusēji ievainojumi	167	195
011	Virspusēji ievainojumi	435	432
012	Atvērtas brūces	342	385
019	Citi brūču un virspusēju ievainojumu veidi	49	55
020	Kaulu lūzumi	200	231
021	Slēgti lūzumi	368	315
022	Atklāti lūzumi	60	55
029	Citi kaulu lūzumu veidi	10	14
030	Izmežģījumi, sastiepumi un izstiepumi	113	145
031	Izmežģījumi un muguras skriemeļu mežģījumi (subluksācijas)	5	5
032	Sastiepumi un izstiepumi	219	213
039	Citi izmežģījumu, sastiepumu un izstiepumu veidi	46	29
040	Traumatiskas amputācijas (ķermeņa daļu zaudējums)	42	42
050	Smadzeņu satricinājums un iekšējie ievainojumi	19	16
051	Smadzeņu satricinājums un intrakraniālie ievainojumi	9	13
052	Iekšējie ievainojumi	14	10
059	Citi smadzeņu satricinājuma un iekšējo ievainojumu veidi	3	3
060	Apdegumi, applaucējumi un apsaldējumi	9	11
061	Apdegumi un applaucējumi (termālie)	19	26
062	Ķīmiskie apdegumi	20	22
063	Apsaldējumi	0	1
069	Citi apdegumu, applaucējumu un apsaldējumu veidi	1	4
070	Saindēšanās un infekcijas	0	0
071	Akūtas saindēšanās	5	3
072	Akūtas infekcijas	2	0
079	Citi saindēšanās un infekciju veidi	0	1
080	Slīkšana un asfiksija (nosmakšana)	1	2
081	Asfiksija (nosmakšana)	1	0
090	Skaņas un vibrācijas sekas	0	3
100	Temperatūras galējību, gaismas un radiācijas sekas	1	0
101	Karstuma un saules dūriens	3	2

109	Citas temperatūras galējību, gaismas un radiācijas sekas	0	0
110	Šoks	0	2
112	Traumatiskais šoks	0	1
120	Daudzi ievainojumi	13	11
999	Citi ievainojumi, kas nav minēti iepriekš	107	117
	kopā	2316	2404